

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. június 22., kedd

Tartalomjegyzék

347/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet	A járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról	4906
348/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet	A szomszédos országok Magyarországgal határos közigazgatási egységei lakosságának koronavírus elleni védelméről	4907
349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet	Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről	4909
19/2021. (VI. 22.) MNB rendelet	A jegybanki alapkamat mértékéről	4917
9/2021. (VI. 22.) MvM rendelet	A fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendeletnek a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal kapcsolatos módosításáról	4918
25/2021. (VI. 22.) EMMI rendelet	A műteremlakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 15/1995. (XII. 29.) MKM rendelet módosításáról	4921
24/2021. (VI. 22.) KKM rendelet	A védettségi igazolások kölcsönös elfogadásának megállapításáról szóló 7/2021. (IV. 29.) KKM rendelet Kazah Köztársasággal összefüggő módosításáról	4921
21/2021. (VI. 22.) AB határozat	A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 22. § (4) bekezdésének és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 94. § (6) bekezdésének alkalmazása esetére vonatkozó alkotmányos követelmény megállapításáról, és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 94. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére valamint alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói indítvány elutasításáról	4923
1391/2021. (VI. 22.) Korm. határozat	A „Déli összekötő vasúti Duna-híd korszerűsítése” tárgyú, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz által társfinanszírozott projekt megvalósításával összefüggésben felmerült költségnövekménnyel kapcsolatos intézkedésekről szóló 1441/2019. (VII. 26.) Korm. határozat módosításáról	4937
1392/2021. (VI. 22.) Korm. határozat	Az egyes önkormányzati fenntartású színházak közös működtetéséről szóló 1150/2020. (IV. 10.) Korm. határozat módosításáról	4939
33/2021. (VI. 22.) ME határozat	Helyettes államtitkár kinevezéséről	4940

III. Kormányrendeletek

A Kormány 347/2021. (VI. 22.) Korm. rendelete a járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (1b) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (3) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:
(E rendelet hatálya nem terjed ki)
„h) arra a személyre, aki – a polgári légi járművel történő beutazás esetét ide nem értve – a Horvát Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, Románia, a Szerb Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, valamint a Szlovén Köztársaság területéről lép Magyarország területére.”
- 2. §** Az R.
a) 1. § (3) bekezdés f) pontjában az „igazolja, valamint” szövegrész helyébe az „igazolja,” szöveg,
b) 1. § (3) bekezdés g) pontjában a „határát.” szövegrész helyébe a „határát, valamint” szöveg lép.
- 3. §** Ez a rendelet 2021. június 23-án lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 348/2021. (VI. 22.) Korm. rendelete a szomszédos országok Magyarországgal határos közigazgatási egységei lakosságának koronavírus elleni védelméről

A Kormány

az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára,

az 5. § tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (1b) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 6. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §**
- (1) A szomszédos országok Magyarországgal határos, 1. melléklet szerinti közigazgatási egységei területén található településen 2021. június 14-én lakóhellyel rendelkező, a veszélyhelyzet idején alkalmazandó további védelmi intézkedésekről szóló 479/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet 9/E. § (1) és (3) bekezdésének hatálya alá nem tartozó, Társadalombiztosítási Azonosító Jellel nem rendelkező, 18. életévét betöltött személy (a továbbiakban: jogosult) e rendeletben foglalt feltételek elfogadása esetén Magyarországon a SARS-CoV-2 vírus elleni védőoltást (a továbbiakban: védőoltás) kaphat.
 - (2) A jogosult az oltóponton a védőoltás felvételekor az alábbi adatokat köteles megadni:
 - a) viselt név,
 - b) születési idő,
 - c) személyazonosító igazolvány okmányazonosítója,
 - d) útlevél okmányazonosítója,
 - e) – védettségi igazolvány igénylése esetén – a védettségi igazolvány kézbesítési címe,
 - f) elektronikus elérhetőség (e-mail és telefonszám).
 - (3) A jogosult az oltóponton a (2) bekezdésen túl köteles a szomszédos országban kiállított, nevére szóló közokirattal igazolni, hogy 2021. június 14-én a szomszédos állam 1. melléklet szerinti közigazgatási egysége területén található településen lakóhellyel rendelkezett.
 - (4) Ha a jogosult olyan védőoltásban részesül, amely esetében az alapimmünizáláshoz két dózis védőoltás beadása szükséges, az első dózis védőoltás beadásakor az oltóponton a jogosultat tájékoztatni kell a második dózis védőoltás beadásának helyéről és időpontjáról.
 - (5) A jogosult a védőoltás típusát nem választhatja meg.
 - (6) A jogosult oltópontra szállításához a magyar állam közlekedési eszközt biztosíthat az államhatár magyar oldala és a kijelölt oltópont közötti oda-vissza utazáshoz. Ha a magyar állam közlekedési eszközt biztosít, azt a jogosult köteles igénybe venni.
- 2. §**
- (1) Az oltópont működtetője az 1. § (2) bekezdésében szereplő adatokat felveszi, és azokat az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben (a továbbiakban: EESZT) történő rögzítés céljából az oltópont helye szerint illetékes kormányablaknak átadja. A kormányablak az 1. § (2) bekezdésében szereplő adatokat, valamint a (4) bekezdés szerinti igénylő nyilatkozatot az EESZT-ben rögzíti, és azokat az EESZT működtetője részére átadja.
 - (2) Az EESZT működtetője az oltottság adatai rögzítésének érdekében a jogosult számára az EESZT-ben az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 35/F. § (1) bekezdés a) pontja szerinti azonosítót (a továbbiakban: technikai azonosító) hoz létre, amelyhez a jogosult 1. § (2) bekezdése szerinti adatait hozzárendeli. Az EESZT működtetője a jogosultra vonatkozó technikai azonosítót, valamint a jogosult 1. § (2) bekezdése szerinti adatait a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) részére átadja.
 - (3) A NEAK a technikai azonosítót a járványügyi feladatai ellátása érdekében kezeli és továbbítja az oltást végző egészségügyi szolgáltatóknak.
 - (4) A jogosult az oltóponton nyilatkozik, hogy a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet] szerinti védettségi igazolványt igényel-e.
 - (5) Ha a jogosult védettségi igazolványt igényel, a 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 7/A. § (4) és (6)–(9) bekezdése nem alkalmazható.

- (6) A 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdésétől eltérően a védettségi igazolványt Budapest Főváros Kormányhivatala csak a jogosultnak az oltóponton kitöltött kérelmére állítja ki.
- (7) A jogosult erre vonatkozó kérelme esetén a védettségi igazolványt a külképviselet útján, személyes átadással kell kézbesíteni.
- (8) A (7) bekezdés szerinti feladatok ellátása érdekében a külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium, valamint a külképviselet az 1. § (2) bekezdése szerinti adatokat a kézbesítés megtörténteig kezeli.

3. § Felhatalmazást kap a határrendészetért felelős miniszter, hogy

- a) a szomszédos országoknak az 1. melléklet szerinti közigazgatási egységei területén található településen lakóhellyel rendelkező 18. életévét betöltött személyek – a védőoltás beadása céljából – Magyarország területére történő belépésre és kilépésre rendelkezésre álló határátkelőhelyeket rendeletben kijelölje,
- b) a szomszédos országoknak az 1. melléklet szerinti közigazgatási egységei területén található településen lakóhellyel rendelkező 18. életévét betöltött személyeknek a védőoltás beadására az oltópontokat rendeletben kijelölje,
- c) szükség esetén egyes, a szomszédos országoknak az 1. melléklet szerinti közigazgatási egységei területén található településen lakóhellyel rendelkező 18. életévét betöltött személyek a védőoltás beadása céljából történő belépésére meghatározott napot vagy időpontot kijelöljön.

- 4. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2021. július 1-jén lép hatályba.
(2) A 6. § 2021. július 15-én lép hatályba.

5. § A járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 5/A. alcíme a következő 9/H. §-sal egészül ki:

„9/H. § (1) A szomszédos országok Magyarországgal határos közigazgatási egységei lakosságának koronavírus elleni védelméről szóló 348/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: SzomszédR.) 1. melléklete szerinti közigazgatási egység területén található településen 2021. június 14-én lakóhellyel rendelkező, a 9/E. és 9/F. § hatálya alá nem tartozó, 18. életévét betöltött személy (a továbbiakban e § alkalmazásában: jogosult) – a Magyarország által térítésmentesen biztosított SARS-CoV-2 vírus elleni védőoltás felvétele céljából – a (2) és (3) bekezdés szerint a határrendészetért felelős miniszternek a SzomszédR. 3. §-ában kapott felhatalmazás alapján kiadott rendeletében meghatározott határátkelőhelyen és időpontban Magyarországra korlátozás nélkül beléphet.

(2) A jogosult Magyarországra történő belépése során a szomszédos országban kiállított, nevére szóló közokirattal köteles igazolni, hogy 2021. június 14-én a szomszédos államnak a SzomszédR. 1. melléklete szerinti közigazgatási egységei területén található településen lakóhellyel rendelkezett.

(3) A jogosult az (1) bekezdés szerinti, Magyarország területére történő belépése napján köteles a határrendészetért felelős miniszter által meghatározott oltóponton a védőoltás beadatása céljából megjelenni, és a védőoltás beadását követően, vagy ha a védőoltás beadására bármely okból nem kerül sor, nyomban, de legkésőbb az (1) bekezdés szerinti Magyarország területére történő belépését követő 24 órán belül Magyarország területét a határrendészetért felelős miniszternek a SzomszédR. 3. §-ában kapott felhatalmazás alapján kiadott rendeletében meghatározott határátkelőhelyen a szomszédos ország irányába elhagyni.”

- 6. §** (1) A Kormány e rendelet hatályát a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig meghosszabbítja.
(2) Ez a rendelet a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztésekor hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 348/2021. (VI. 22.) Korm. rendelethez

	A	B
1.	Szomszédos ország	Közigazgatási egység
2.	Ukrajna	Kárpátontúli terület (Закарпатська область)
3.	Románia	Temes megye (Județul Timiș)
4.		Arad megye (Județul Arad)
5.		Bihar megye (Județul Bihor)
6.		Szatmár megye (Județul Satu Mare)
7.	Szerb Köztársaság	Nyugat-bácskai körzet (Zapadnobački okrug)
8.		Észak-bácskai körzet (Severnobački okrug)
9.		Észak-bánsági körzet (Severnobanatski okrug)
10.	Horvát Köztársaság	Muraköz megye (Međimurska županija)
11.		Kapronca-Kőrös megye (Koprivničko-križevačka županija)
12.		Verőce-Drávamente megye (Virovitičko-podravska županija)
13.		Eszék-Baranya megye (Osječko-baranjska županija)
14.	Szlovén Köztársaság	Mura menti statisztikai régió (Pomurska statistična regija)
15.	Osztrák Köztársaság	Őrvidék (Burgenland)
16.	Szlovák Köztársaság	Pozsonyi kerület (Bratislavský kraj)
17.		Nagyszombati kerület (Trnavský kraj)
18.		Nyitrai kerület (Nitriansky kraj)
19.		Besztercebányai kerület (Banskobystrický kraj)
20.		Kassai kerület (Košický kraj)

A Kormány 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelete az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről

A Kormány

a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (7) bekezdés 10. és 42. pontjában, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (1) bekezdés 38. és 39. pontjában,

a 23. § tekintetében a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 8. § (5) bekezdés a) és g) pontjában,

a 24. § tekintetében a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (1) bekezdés 3a. pontjában, valamint (1a) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya a Magyarország területén forgalmazott, műanyagot tartalmazó halászeszközökre és az 1. mellékletben meghatározott egyszer használatos műanyagtermékekre terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

- csomagolás*: a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységről szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott termék;
- dohánytermék*: a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény 1. § a) pontjában meghatározott termék;

3. *gyártó:*
- a) Magyarország területén letelepedett bármely olyan – a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) 4. cikk (1) bekezdés 28. pontjában meghatározott halászati tevékenységet végző személyektől eltérő – természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az alkalmazott értékesítési technikától függetlenül – beleértve a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv) 2. cikk 7. pontjában meghatározott, távollevők között kötött szerződés útján történő értékesítést is – egyszer használatos műanyagtermékek, megtöltött egyszer használatos műanyagtermékek vagy műanyagot tartalmazó halászeszközök hivatásszerű gyártásával, töltésével, értékesítésével vagy importálásával, továbbá Magyarországon való forgalomba hozatalával foglalkozik; vagy
- b) az Európai Unió egy másik tagállamában vagy egy harmadik országban letelepedett bármely olyan természetes vagy jogi személy – az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (1) bekezdés 28. pontjában meghatározott halászati tevékenységet végző személyek kivételével –, aki vagy amely Magyarországon egyszer használatos műanyagtermékek, megtöltött egyszer használatos műanyagtermékek vagy műanyagot tartalmazó halászeszközök hivatásszerű, közvetlenül magánháztartások számára vagy magánháztartásoktól eltérő felhasználók számára történő távértékesítésével foglalkozik a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 7. pontjában meghatározottak szerint;
4. *halászeszköz:* a halászatban vagy akvakultúrában használt felszerelés minden olyan tétele vagy eleme, amelyet a tengerek biológiai erőforrásainak célba vételére, kifogására vagy tenyésztésére használnak, vagy amely a tenger felszínén lebeg, és azzal a céllal lett telepítve, hogy a tengerek biológiai erőforrásait magához vonzza és kifogja vagy tenyészze;
5. *hulladékká vált halászeszköz:* a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 2. § (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározás alá eső bármely halászeszköz, beleértve minden olyan különálló alkotórészt, tartozékot vagy anyagot, amely ennek a halászeszköznek a része volt, amikor azt eldobták, szándékosan hátrahagyták vagy elveszítették.

3. § Az e rendeletben nem meghatározott fogalmakat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben, a Ht.-ben és az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló 301/2021. (VI. 1.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint kell alkalmazni.

3. Egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztásának csökkentése

4. § Tilos az 1. melléklet 1.2. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékeket díjmentesen rendelkezésre bocsátani a fogyasztó számára az értékesítéskor.

4. Termékkövetelmények

5. § Az 1. melléklet 2. pontjában meghatározott műanyagból készült kupakkal és fedéllel ellátott egyszer használatos műanyagtermékeket csak abban az esetben lehet forgalomba hozni, ha a kupakok és fedelek az italtárolókhöz rögzítve maradnak a termék rendeltetészerű használata során.

6. § A műanyag tömítéssel ellátott fémkupakok vagy -fedelek az 5. § alkalmazásában nem minősülnek műanyagból készültnek.

- 7. §** A gyártó gondoskodik arról, hogy
- az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt, a gyártó által forgalomba hozott, fő alkotóelemként polietilén-tereftaláttól előállított italpalackok (a továbbiakban: PET-palack) legalább 25%-ban újrafeldolgozott műanyagot tartalmazzanak a gyártó által Magyarország területén forgalomba hozott összes PET-palack átlagaként számítva; és
 - az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt, a gyártó által forgalomba hozott italpalackok legalább 30%-ban újrafeldolgozott műanyagot tartalmazzanak a gyártó által Magyarország területén forgalomba hozott összes ilyen italpalack átlagaként számítva.

- 8. §** A gyártó a 7. § szerinti kötelezettségének való megfelelést az újrafeldolgozásra került műanyag hulladék beszerzési számlájával vagy a felhasználását igazoló bizonylattal igazolja.

5. Jelölési követelmények

- 9. §** Az 1. melléklet 3. pontja szerinti egyszer használatos műanyag termék gyártója gondoskodik – az általa forgalomba hozott termék csomagolásán vagy magán a terméken – szembetűnő, tisztán olvasható és eltávolíthatatlan jelölés alkalmazásáról, amely a fogyasztót az alábbi információkról tájékoztatja:
- a termékre vonatkozó megfelelő hulladékgazdálkodási lehetőségekről, vagy a termék tekintetében kerülendő hulladékártalmatlanítási módokról, a hulladékhierarchiával összhangban, valamint
 - a műanyagban a termékben való jelenlétéről, az adott termékből keletkező hulladék elhagyásának vagy a termék hulladékként való ártalmatlanítása más nem megfelelő módja által a környezetre gyakorolt negatív hatásról.
- 10. §** (1) A gyártó a 9. § szerinti harmonizált jelölési előírásokat az (EU) 2020/2151 bizottsági végrehajtási rendeletben foglaltak szerint teljesíti, az (EU) 2020/2151 bizottsági végrehajtási rendelet 2. cikk (3) bekezdésében megjelölt termékkör vonatkozásában a (2) bekezdésben foglaltakra figyelemmel.
- (2) A gyártó a 9. § szerinti harmonizált jelölési előírásokat az (EU) 2020/2151 bizottsági végrehajtási rendelet 2. cikk (3) bekezdésében megjelölt termékkör vonatkozásában a dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól szóló 39/2013. (II. 14.) Korm. rendeletben foglaltak szerint teljesíti.

6. Elkülönített gyűjtés

- 11. §** Az újrafeldolgozás biztosítása érdekében el kell érni, hogy az újrafeldolgozás céljára a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer keretein belül biztosítsák az alábbiak elkülönített gyűjtését:
- 2025-re az adott évben forgalomba hozott, az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek 77 tömegszázalékának megfelelő mennyiségű, az ilyen műanyagtermékekből keletkező hulladékok;
 - 2029-re az adott évben forgalomba hozott, az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek 90 tömegszázalékának megfelelő mennyiségű, az ilyen műanyagtermékekből keletkező hulladékok.

- 12. §** A 11. § alkalmazásában a forgalomba hozott, az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek mennyisége egyenlőnek tekintendő az ugyanazon évben ilyen termékekből keletkező hulladék mennyiségével, beleértve a hulladék elhagyásból származó hulladékot is.

7. Figyelemfelkeltő intézkedések

- 13. §** A gyártó az e rendelet hatálya alá tartozó termékekből származó hulladék elhagyás csökkentése érdekében tájékoztatást nyújt a fogyasztóknak, és ösztönözi a felelős fogyasztói magatartást, továbbá intézkedéseket hoz abból a célból, hogy az 1. melléklet 5. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztóit és a műanyagot tartalmazó halászeszközök felhasználóit tájékoztassa az alábbiakról:
- újrahasználható alternatívák, újrahasználati rendszerek és hulladékgazdálkodási lehetőségek rendelkezésre állása az 1. melléklet 5. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékekre és a műanyagot

tartalmazó halászeszközökre vonatkozóan, valamint a Ht. 4–6. §-ával összhangban végzett eredményes hulladékgazdálkodás bevált gyakorlatai;

- b) az 1. melléklet 5. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek és a műanyagot tartalmazó halászeszközök hulladékelhagyásának és egyéb nem megfelelő hulladékártatlanítási módjainak a környezetre, különösen a tengeri környezetre gyakorolt hatása; és
- c) az 1. melléklet 5. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek nem megfelelő hulladékártatlanítási módjainak a csatornahálózatra gyakorolt hatása.

8. A gyártók nyilvántartásba vétele

- 14. §** (1) Az 1. mellékletben meghatározott termék forgalomba hozatalt megvalósító gyártója az egyszer használatos műanyagtermékkel végzett tevékenység megkezdésétől számított 15 napon belül a hulladékgazdálkodási hatóságnál kérelmezi a nyilvántartásba vételét.
- (2) A hulladékgazdálkodási hatóság a nyilvántartásba vételi kérelem beérkezésétől számított 8 napon belül a gyártó részére nyilvántartási számot ad ki.
- (3) A nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek tartalmaznia kell:
- a) a gyártó nevét, székhelyét, adószámát, cégjegyzékszámát, egyéni vállalkozó esetén nyilvántartási számát;
 - b) az egyszer használatos műanyagtermék megnevezését;
 - c) képviselő esetén a képviselő nevét, székhelyét, levelezési címét, adószámát;
 - d) az egyszer használatos műanyagtermék fajtáját az 1. melléklet szerinti kategóriába sorolva;
 - e) élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagot és tárgyat előállító, valamint az első magyarországi forgalomba hozó esetén az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (a továbbiakban: FELIR) azonosítóját.
- (4) A gyártó a nyilvántartásba vételt követően a (3) bekezdésben meghatározott adatokban vagy körülményekben bekövetkezett változást a változás bekövetkeztétől számított 30 napon belül a hulladékgazdálkodási hatóságnak a változás tényét igazoló dokumentum egyidejű csatolásával bejelenti. A bejelentés alapján a változást a hulladékgazdálkodási hatóság a nyilvántartásban a bejelentés beérkezésétől számított 8 napon belül átvezeti.
- (5) A gyártó e rendelet szerinti tevékenysége megszüntetését a hulladékgazdálkodási hatóságnak a tevékenység megszüntetésétől számított 15 napon belül bejelenti, és ezzel egyidejűleg a 16. § (3) bekezdésében meghatározott, tárgyévre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségét teljesíti. A bejelentést és az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését követően a hulladékgazdálkodási hatóság a gyártót a nyilvántartásból törli.
- (6) A hulladékgazdálkodási hatóság nyilvánosan, bárki számára hozzáférhető módon, naprakészen közzéteszi a honlapján a nyilvántartásba vett gyártók nevét, székhelyét, adószámát, a nyilvántartásba vételi számát, a gyártó által gyártott, forgalomba hozott egyszer használatos műanyagtermékek megnevezését és fajtáját az 1. melléklet szerinti kategóriába sorolva.
- (7) A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a hulladékgazdálkodási hatóság e rendelet szerinti nyilvántartásából a FELIR létrehozásával és működtetésével összefüggő feladatai ellátásához az élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagot és tárgyat előállító, valamint az első magyarországi forgalomba hozó gyártók Éltv. 38/A. § (3) bekezdése szerinti adatainak igénylésére jogosult. A hulladékgazdálkodási hatóság jelen rendeletben meghatározott feladatai ellátásához a FELIR-ből az élelmiszerrel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagot és tárgyat előállító, valamint az első magyarországi forgalomba hozó gyártók Éltv. 38/B. § (8) bekezdése szerinti adatainak igénylésére jogosult. Az érintett adatok körét és az adatátadás részletszabályait együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

9. A meghatalmazott képviselő

- 15. §** (1) A 2. § 3. pont b) alpontja szerinti gyártó az e rendeletben meghatározott valamennyi kötelezettségét meghatalmazott képviselője útján teljesíti, ha a meghatalmazott képviselő a tevékenységét nem a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény 3. § (1) bekezdése szerinti valamelyik letelepedési formában végzi.
- (2) A meghatalmazott képviselő írásbeli, állandó meghatalmazással jelölhető ki. A meghatalmazott képviselőnek magyar adószámmal kell rendelkeznie.

10. A gyártó nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettsége

- 16. §** (1) A gyártó nyilvántartást vezet az általa tárgyévben
- Magyarországon forgalomba hozott 1. melléklet 1. pontjában felsorolt termékek mennyiségéről (kg);
 - Magyarországon forgalomba hozott 1. melléklet 4. pontjában felsorolt termék
 - megnevezéséről,
 - mennyiségéről (kg),
 - eredetéről (belföldi gyártású, külföldről behozott),
 - egységnyi újrafeldolgozott anyag tartalmáról (%),
 - gyártásához felhasznált újrafeldolgozott műanyag hulladékból származó anyag mennyiségéről (kg),
 - a gyártáshoz felhasznált újrafeldolgozott műanyag hulladékból származó anyag mennyiségét igazoló számla vagy egyéb bizonylat sorszámáról;
 - Magyarországon forgalomba hozott, 1. melléklet 2. pontjában felsorolt 5. § szerinti termékkövetelménnyel érintett termék mennyiségéről (kg);
 - Magyarországon forgalomba hozott, műanyagot tartalmazó halászeszköz mennyiségéről (kg);
 - átvett hulladékká vált, műanyagot tartalmazó halászeszköz mennyiségéről (kg).
- (2) A gyártó az általa átvett, a gyűjtő az általa elkülönítetten gyűjtött, az 1. melléklet 4. pontjában felsorolt termékből származó hulladék kilogrammban kifejezett mennyiségéről nyilvántartást vezet.
- (3) A gyártó az (1) és (2) bekezdésben szereplő adatokat az (1) bekezdés b) pont bf) alpontjában szereplő adatok kivételével, a gyűjtő a (2) bekezdésben szereplő adatokat a tárgyévet követő év március 1-jéig a hulladékgazdálkodási hatóság részére megküldi.
- (4) Az adatszolgáltatási kötelezettséget a hulladékgazdálkodási hatóság által közzétett formanyomtatvány alkalmazásával írásban vagy elektronikus úton teljesíti.
- (5) A hulladékgazdálkodási hatóság a (3) bekezdés szerinti adatszolgáltatások összesített adatait az Európai Unió felé történő adatszolgáltatás összeállítása céljából a tárgyévet követő év november 1-jéig megküldi a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter részére.

11. Szankciók

- 17. §** Az e rendeletben foglalt előírások megsértésének szankcionálása tekintetében e jogszabály a hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos jogszabálynak minősül.

12. Jelentéstétel az Európai Bizottság felé

- 18. §** (1) Az (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikk (1) bekezdése szerinti jelentési kötelezettséget a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter teljesíti az Európai Bizottság felé.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott jelentés tartalmazza a tagállamban évente forgalomba hozott, műanyagot tartalmazó halászeszközökre és az évente összegyűjtött, hulladékká vált halászeszközökre vonatkozó adatokat, valamint az (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv
4. cikk (1) bekezdésével összhangban megvalósuló fogyasztáscsökkenés bemutatása céljából az 1. melléklet 1. pontjában felsorolt, a tagállamban az adott évben forgalomba hozott egyszer használatos műanyagtermékekre vonatkozó adatokat;
 4. cikk (1) bekezdése céljából hozott intézkedésekre vonatkozó információkat;
 9. cikk (1) bekezdése szerinti elkülönített gyűjtésre vonatkozó célértékek elérésének bemutatása céljából a 1. melléklet 4. pontjában felsorolt, a tagállamban évente elkülönítve gyűjtött egyszer használatos műanyagtermékekre vonatkozó adatokat;
 6. cikk (5) bekezdésében meghatározott célok elérésének bemutatása céljából a 1. melléklet 4. pontjában felsorolt italpalackok újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó információkat;
 8. cikk (3) bekezdésével összhangban a 1. melléklet 3.3. pontjában felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztás utáni hulladékaira vonatkozó összegyűjtött adatokat.
- (3) Az adatok és információk benyújtása elektronikus úton történik annak a jelentéstételi évnek a végét követő tizennyolc hónapon belül, amelyre az adatok vonatkoznak.

- (4) Az e §-ban meghatározottak szerint szolgáltatott adatokhoz és információkhoz az Európai Bizottság részére minőség-ellenőrzési jelentést kell mellékelni.
- (5) Az e § szerinti adat- és információszolgáltatást az Európai Bizottság által meghatározott formátumban kell végezni.

13. Záró rendelkezések

- 19. §** (1) Ez a rendelet – a (2)–(8) bekezdésekben foglalt kivétellel – 2021. július 3-án lép hatályba.
(2) A 4. § 2023. január 1-jén lép hatályba.
(3) Az 5. § és a 6. § 2024. július 3-án lép hatályba.
(4) A 7. § a) pontja 2025. január 1-jén lép hatályba.
(5) A 7. § b) pontja 2030. január 1-jén lép hatályba.
(6) A 8. § 2025. január 1-jén lép hatályba.
(7) A 14. §, a 16. §, a 18. §, a 20. § és a 24. § 2022. január 1-jén lép hatályba.
(8) A 25. § 2029. december 31-én lép hatályba.
- 20. §** A 2022. január 1-jén az 1. mellékletben meghatározott termék forgalomba hozatalát megvalósító gyártójának minősülő személy 2022. január 15-éig kérelmezi a hulladékgazdálkodási hatóságnál történő nyilvántartásba vételét a 14. §-ban foglaltak szerint.
- 21. §** Ez a rendelet az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- 22. §** Ez a rendelet az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékletének D. részében felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek harmonizált jelölésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2020. december 17-i (EU) 2020/2151 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- 23. §** (1) A dohánytermékek előállításáról, forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről, a kombinált figyelmeztetésekről, valamint az egészségvédelmi bírság alkalmazásának részletes szabályairól szóló 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelet] 6/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A 2. § 3. pont a) és e) alpontjában meghatározott dohánytermékek csomagolásán kizárólag a 6. §-ban, valamint a 6/A. §-ban vagy jogszabályban, továbbá az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott elemeket lehet feltüntetni, azzal, hogy a 6. §, valamint a 6/A. § rendelkezéseit a (2)–(12) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”
(2) A 39/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 23. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:
„(2) Ez a rendelet az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékletének D. részében felsorolt egyszer használatos műanyagtermékek harmonizált jelölésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2020. december 17-i (EU) 2020/2151 bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”
- 24. §** (1) A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet] 3. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az országos hulladékgazdálkodási hatóság jár el)
„h) a Ht. 86. § (1) bekezdésében foglalt hulladékgazdálkodási hatóságként, ha a bírság jogalapja a d) és j) pontban meghatározott hatáskörhöz tartozó jogsértés;”
(2) A 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése a következő j) ponttal egészül ki:
(Az országos hulladékgazdálkodási hatóság jár el)
„j) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet 14. §-ában és 16. §-ában meghatározott hulladékgazdálkodási hatóságként.”
- 25. §** Hatályát veszti a 7. § a) pontja.

1. melléklet a 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelethez

Egyszer használatos műanyagtermékek

1. (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján fogyasztáscsökkentési intézkedéssel érintett termékek
 - 1.1. Italtartó poharak, beleértve azok tetejét és fedelét.
 - 1.2. Ételtároló edények, azaz ételtartók, például dobozok tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek:
 - 1.2.1. azonnal fogyaszthatók helyben, vagy elvihetők,
 - 1.2.2. fogyasztása általában az edényből történik, valamint
 - 1.2.3. készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek,beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat.
2. Termékkövetelményekkel érintett termékek
 - 2.1. Legfeljebb három liter űrtartalmú italtárolók, vagyis folyadék tárolására használatos tárolók, például italpalackok, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is, valamint a kompozit italcsoomagolás, beleértve a kupakokat és a fedeleket is, kivéve:
 - 2.1.1. azokat az üveg vagy fém italpalackokat, amelyeknek a kupakja vagy a fedele műanyagból készült,
 - 2.1.2. a csecsemők és kisgyermekek számára készült, a speciális gyógyászati célra szánt, valamint a testtömeg-szabályozás céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerekről, továbbá a 92/52/EGK tanácsi irányelv, a 96/8/EK, az 1999/21/EK, a 2006/125/EK és a 2006/141/EK bizottsági irányelv, a 2009/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 41/2009/EK és a 953/2009/EK bizottsági rendelet hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2013. június 12-i 609/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 609/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) 2. cikk (2) bekezdés g) pontjában meghatározott speciális gyógyászati célra szánt folyékony élelmiszerek tárolására szolgáló és használt italpalackokat.
3. Jelölési követelményekkel érintett termékek
 - 3.1. Egészségügyi betétek (párnák), tamponok és tamponapplikátorok.
 - 3.2. Nedves törölkendők, azaz előre megnedvesített kozmetikai és háztartási törölkendők.
 - 3.3. Dohánytermékek szűrővel, valamint azok a szűrők, amelyeket a dohánytermékekkel történő együttes használathoz hoznak forgalomba.
 - 3.4. Italtartó poharak.
4. Termékkövetelményekkel és elkülönített gyűjtési kötelezettséggel érintett termékek
 - 4.1. Legfeljebb három liter űrtartalmú italpalackok, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is, kivéve:
 - 4.1.1. azokat az üveg vagy fém italpalackokat, amelyeknek a kupakja vagy a fedele műanyagból készült,
 - 4.1.2. a 609/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk (2) bekezdés g) pontjában meghatározott speciális gyógyászati célra szánt folyékony élelmiszerek tárolására szolgáló és használt italpalackokat.
5. Figyelemfelkeltő intézkedésekkel érintett termékek
 - 5.1. Ételtároló edények, azaz ételtartók, például dobozok tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek:
 - 5.1.1. azonnal fogyaszthatók helyben, vagy elvihetők,
 - 5.1.2. fogyasztása általában az edényből történik, valamint
 - 5.1.3. készételként fogyaszthatók, azaz további elkészítést, például főzést, forralást vagy melegítést nem igényelnek,beleértve például a gyorsételekhez vagy egyéb készételekhez használt ételtároló edényeket, kivéve az italtárolókat, tányérokat és tasakokat, valamint az ételt tartalmazó csomagolásokat.
 - 5.2. Flexibilis anyagból készült zacskók vagy csomagolások olyan élelmiszerek tárolására, amelyeket a zacskóból vagy csomagolásból készételként történő azonnali fogyasztásra szánunk.
 - 5.3. Legfeljebb három liter űrtartalmú italtárolók, vagyis folyadék tárolására használatos tárolók, például italpalackok, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is, valamint a kompozit italcsoomagolás, beleértve a kupakokat és a fedeleket is, kivéve azokat az üveg vagy fém italtárolókat, amelyeknek a kupakja vagy a fedele műanyagból készült.

- 5.4. Italtartó poharak, beleértve azok tetejét és a fedelét is.
 - 5.5. Dohánytermékek szűrővel, valamint azok a szűrők, amelyeket a dohánytermékekkel történő együttes használathoz hoznak forgalomba.
 - 5.6. Nedves törölkendők, azaz előre megnedvesített kozmetikai és háztartási törölkendők.
 - 5.7. Léggömbök, kivéve az ipari vagy más foglalkozásszerű felhasználásra szánt ballonokat, valamint a fogyasztók számára nem értékesített alkalmazásokat.
 - 5.8. Könnyű műanyag hordtasakok a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikk 1c. pontjában meghatározottak szerint.
 - 5.9. Egészségügyi betétek (párnák), tamponok és tamponapplikátorok.
-

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 19/2021. (VI. 22.) MNB rendelete a jegybanki alapkamat mértékéről

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsának döntésére tekintettel a következőket rendelem el:

- 1. §** A jegybanki alapkamat mértéke 0,90%.
- 2. §** (1) Ez a rendelet 2021. június 23-án lép hatályba.
(2) Hatályát veszti a jegybanki alapkamat mértékéről szóló 24/2020. (VII. 21.) MNB rendelet.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A Miniszterelnökséget vezető miniszter 9/2021. (VI. 22.) MvM rendelete a fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendeletnek a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokkal kapcsolatos módosításáról

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 10. alpontjában és I. pont 41. alpont d) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 64. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendelet (a továbbiakban: R.) 42. §-a a következő (22) bekezdéssel egészül ki:
- „(22) E rendeletnek a fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 8/2016. (III. 25.) MvM rendeletnek a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokkal kapcsolatos módosításáról szóló 9/2021. (VI. 22.) MvM rendelettel (a továbbiakban: Módr20.) megállapított rendelkezéseit a Módr20. hatálybalépése napján folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”
- 2. §** (1) Az R. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
(2) Az R. 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Gulyás Gergely s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

1. melléklet a 9/2021. (VI. 22.) MvM rendelethez

Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 20a. sorral egészül ki:

	(A)	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	ÁHT azonosító	Címnév	Alcím- név	Jogcím- csoport név	Jogcím- név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete)
20a.	391840			30/1/69 Közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány létesítéséhez, valamint részére pénzbeli vagyonjuttatás nyújtásához szükséges forrás biztosítása		Az előirányzat célja: a) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány létesítéséhez szükséges, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.) 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján a KEKVA tv. 4. § (1) bekezdés szerinti vagyonjuttatás (tőkeminimum) biztosítása; b) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére a KEKVA tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja alapján a KEKVA tv. 19. § (1) bekezdése szerinti vagyoni juttatás nyújtása a Kormány egyedi döntésén alapuló megállapodás alapján; c) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványhoz való csatlakozás érdekében a KEKVA tv. 18. § (1) bekezdés b) pontja alapján a KEKVA tv. 19. § (1) bekezdés szerinti vagyoni juttatás biztosítása, a KEKVA tv. által előzetesen közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyá minősített közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványhoz való csatlakozás érdekében a KEKVA tv. által előzetesen közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyá minősített közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvánnyá minősített alapítvány, közalapítvány, közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére a KEKVA tv. szerinti vagyonjuttatás biztosítása; d) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány részére a KEKVA tv. 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján a KEKVA tv. 4. § (6) bekezdése szerinti vagyonnövelési célú vagyonjuttatás biztosítása	a) a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 49. § (1) bekezdés b) pontjában megjelölt célból a 49. § (1) bekezdés ba) alpontban megjelöltek részére, a ba) alpontban foglaltak szerint; b) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány; c) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány, illetve a KEKVA tv. alapján előzetesen azzá minősített közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány; d) közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány	-	-	-	-	-	-	-	

Az R. 2. mellékletében foglalt táblázat 6. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	ÁHT azonosító	Címnev	Alcím- név	Jogcím- csoport név	Jogcím- név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete)

6.	388217			2/1/4 Kulturális értékmegőrző beruházások	<p>a) Lakitelek Népfőiskola beruházásával összefüggő feladatok A Lakitelek Népfőiskola fejlesztésének támogatása a fenntartó Népfőiskola Alapítványon keresztül.</p> <p>b) Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím viselésével kapcsolatos feladatok támogatása Az előirányzat támogatást nyújt az Európa Kulturális Fővárosa 2023 cím viselésével kapcsolatos feladatok támogatására.</p> <p>c) Nemzeti Hauszmann Terv Az előirányzat célja a Nemzeti Hauszmann Terv, valamint a Nemzeti Hauszmann Program előkészítésével és végrehajtásával összefüggő feladatok, valamint a Budai Palotanegyed és a Polgár város nagyszabású rekonstrukciója, továbbá Hauszmann Alajos építészeti és kulturális hagyatékházhoz, annak fenntartásához kapcsolódó egyéb feladatok és beruházások támogatása.</p> <p>d) Népi Építészeti Program Az előirányzat célja a Népi Építészeti Program keretében műemléki értékkel rendelkező népi építészeti emlék támogatása. A Népi Építészeti Program támogatási kerete révén elősegíti a nemzet közös örökségéhez tartozó népi műemlékállomány és népi építészeti emlékek hiteles emlékeinek fennmaradását. A támogatásnak nem feltétele a műemléki védettség fennállása.</p> <p>e) A Hauszmann Alapítvány részére, mint közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány részére a KEKVA tv., az alapító okirat, és a Kormány egyedi döntésében meghatározott feladatok, célok és beruházások megvalósítása, és az azzal kapcsolatos, működéséhez szükséges kiadások finanszírozása érdekében pénzügyi juttatás rendelkezésre bocsátása.</p> <p>a)–d): A költségvetési támogatás a támogatási igény benyújtásakor már megkezdett vagy megvalósult tevékenységre is nyújtható.</p>	a)–d) civil szervezet, jogi személy, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzat által fenntartott intézmény, köztestület, egyesület, alapítvány, nonprofit, valamint közhasznú jogállású szervezet, költségvetési szerv, gazdasági társaság; e) Hauszmann Alapítvány	a)–d) jogszabály vagy pályázati rendszeren kívül, kérelemre hozott egyedi döntés alapján vagy pályázati úton támogatási szerződéssel vagy támogatói okirattal e) –	a)–d) előleg biztosítható e) –	a)–d) egyösszegű kifizetéssel vagy időarányos vagy teljesítésarányos részletekben történő kifizetéssel e) –	a)–d) szerződés vagy okirat vagy megállapodás szerint e) –	a)–d) az Ávr. 84. § (2) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás összegét meghaladó biztosítéki értékig vagy összeghatár megjelölése nélkül e) –	–	a)–d) igénybe vehető e) –	–
----	--------	--	--	---	---	---	---	-----------------------------------	--	---	---	---	------------------------------	---

**Az emberi erőforrások minisztere 25/2021. (VI. 22.) EMMI rendelete
a műteremlakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 15/1995. (XII. 29.) MKM rendelet
módosításáról**

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 87. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 92. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A műteremlakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 15/1995. (XII. 29.) MKM rendelet 3. § (2) bekezdésében az „a Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság” szövegrész helyébe az „az OMSZI Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

**A külgazdasági és külügyminiszter 24/2021. (VI. 22.) KKM rendelete
a védettségi igazolások kölcsönös elfogadásának megállapításáról szóló 7/2021. (IV. 29.) KKM rendelet
Kazah Köztársasággal összefüggő módosításáról**

A járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 19. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 138. § 2. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 5. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A védettségi igazolások kölcsönös elfogadásának megállapításáról szóló 7/2021. (IV. 29.) KKM rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. § A járványügyi készültségi időszak utazási korlátozásairól szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés e) pontja szerinti, a védettségi igazolások kölcsönös elfogadásáról szóló kétoldalú megállapodást kötött ország:
1. Albán Köztársaság,
 2. Bahreini Királyság,
 3. Ciprusi Köztársaság,
 4. Cseh Köztársaság,
 5. Észak-macedón Köztársaság,
 6. Georgia,
 7. Horvát Köztársaság,
 8. Kazah Köztársaság,
 9. Marokkói Királyság,
 10. Moldovai Köztársaság,
 11. Mongólia,
 12. Montenegrói Köztársaság,
 13. Szerb Köztársaság,
 14. Szlovák Köztársaság,

15. Szlovén Köztársaság,
16. Török Köztársaság,
17. Ukrajna.”

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 21/2021. (VI. 22.) AB határozata

a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény

22. § (4) bekezdésének és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 94. § (6) bekezdésének alkalmazása esetére vonatkozó alkotmányos követelmény megállapításáról, és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 94. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére valamint alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói indítvány elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Juhász Imre, dr. Szívós Mária és dr. Schanda Balázs* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Pokol Béla* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 22. § (4) bekezdésének és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 94. § (6) bekezdésének alkalmazása esetén az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdéséből és XI. cikk (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a fenntartó köteles a felsőoktatási intézmény szenátusát – mint a felsőoktatási intézmény oktatási-kutatási autonómiájának letéteményesét – megillető véleményezési jog gyakorlására kellő időt biztosítani, továbbá lehetőséget kell biztosítani érdemi javaslatétel megfogalmazására, amelyet a fenntartónak nyomon követhető módon figyelembe kell vennie döntéshozatala során.
2. Az Alkotmánybíróság a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 94. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására, megsemmisítésére valamint alkalmazási tilalom kimondására irányuló bírói indítványt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Színház- és Filmművészeti Alapítványról, a Színház és Filmművészetért Alapítvány és a Színház és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi LXXII. törvény alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék az előtte folyamatban lévő közigazgatási jogvita elbírálása iránti 105.K.707.375/2020/4. számú perben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybírósághoz 2021. február 18-án érkezett bírói kezdeményezéssel élt a Színház- és Filmművészeti Alapítványról, a Színház és Filmművészetért Alapítvány és a Színház és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: SZFE-törvény), a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 94. § (6) bekezdése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint a támadott jogszabályok perbeli alkalmazhatóságának kizárását kérve.
- [2] Az indítványozó bírói tanács előadta, hogy az előtte folyamatban lévő ügy előzménye, hogy az Országgyűlés 2019. március 19-én elfogadta az Nftv. módosításáról szóló 2019. évi XIX. törvényt, amely akként módosította az Nftv. 94. § (6) bekezdését, hogy a magán felsőoktatási intézmény alapító okirata az Nftv. általános szabályaitól eltérően úgy is rendelkezhet, hogy a fenntartó hagyja jóvá a felsőoktatási intézmény költségvetését, a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját, szervezeti és működési szabályzatát, intézményfejlesztési tervét, vagyongazdálkodási tervét, gazdálkodó szervezet alapítását, gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzését, valamint a fenntartó írja ki a rektori pályázatot. Ezt követően az Nftv., valamint az egyes kapcsolódó

törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXIII. törvény szintén módosította az Nftv. ugyanezen szakaszát és a „fenntartó hagyja jóvá” szövegrész helyébe a „fenntartó fogadja el” szöveg lépett, majd a felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVIII. törvény alapján az Nftv. 94. § (6) bekezdésében az „intézményfejlesztési” terv szövegrész hatályát veszítette.

- [3] Az Országgyűlés 2020. július 3-án fogadta el a 2020. július 9-én hatályba lépett SZFE-törvényt. Az SZFE-törvény alapján az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az állam nevében tegye meg a szükséges intézkedéseket a Színház- és Filmművészetért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) közérdekű vagyonkezelő alapítvány formájában történő létrehozatalára. Az Alapítvány alapító okiratában gondoskodni kell arról, hogy az alapítói jogok teljes körének gyakorlására az innovációs és technológiai miniszter (a továbbiakban: miniszter) kerüljön kijelölésre; az Alapítvány kuratóriuma elnökét és tagjait a miniszter jelöli ki (SZFE-törvény 1. §). Az Alapítvány feladata oktatási intézmény, kiemelten a Színház- és Filmművészeti Egyetem (a továbbiakban: SZFE) alapítói, fenntartói jogainak gyakorlása, működési feltételei, intézményfejlesztési céljai megvalósításának biztosítása, amelynek érdekében gazdasági tevékenysége keretében az alapító által rendelt, valamint az Alapítványhoz csatlakozók által nyújtott vagyont kezeli. Az SZFE-törvény 2020. szeptember 1-jén hatályba lépett 3. § (1) bekezdése az SZFE fenntartói jogát alapítói vagyoni juttatásként az Alapítvány tulajdonába adta. Az alapítói jogok gyakorlása tekintetében az SZFE-törvény 8. §-a az innovációért és technológiáért felelős minisztert jelöli ki, aki ezt a jogát 2021. december 31-ig gyakorolja, 2022. január 1. után az Alapítvány kuratóriuma is gyakorolhatja az alapítói jogok teljes körét (SZFE-törvény 8. §).
- [4] Az Alapítvány 2020. augusztus 24-én elfogadta az SZFE Alapító Okiratát, valamint ugyanazon a napon a 2020. szeptember 1-jétől hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatát (a továbbiakban: SZMSZ), amelyet ezt követően több alkalommal módosított. Az SZFE Hallgatói Önkormányzata keresettel támadta a kezdeményező bíróság előtt az SZMSZ-t, valamint kérte, hogy a bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását az SZFE-törvény, valamint az Nftv. 94. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe és a X. cikk (3) bekezdésébe ütközés miatt.
- [5] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint az Alaptörvény és az Alkotmány egyetemi autonómiát érintő rendelkezései érdemben nem változtak, ezért a kezdeményezés szempontjából irányadónak tekinti elsősorban a 41/2005. (X. 27.) AB határozatban megfogalmazott megállapításokat.
- [6] Az egyetemi autonómia megvalósulásához nélkülözhetetlen, hogy a felsőoktatási intézmény a tudományos tevékenységgel közvetlenül összefüggő kérdésekben autonómiával rendelkezzen a végrehajtó hatalommal szemben. Ezen autonómia alapvető feltétele, hogy az intézmény független képviseleti szervvel rendelkezzen, a fenntartó képviselője nem veszélyeztetheti az intézmény autonómiáját, az egyetemi autonómia alanyai ugyanis az intézmény, az oktató, a kutató és a hallgató, illetve ezek közössége. Az egyetemi autonómiából kifolyólag a képviseleti szervet kell felhatalmazni norma- és szabályalkotásra, és garantálni kell emellett az érintettek jogorvoslathoz való jogát is. A szervezeti függetlenség a döntési jogosultságok, szervezeti hatáskörök összességének gyakorlását jelenti. Az intézményi autonómiához tartozik a gazdálkodási autonómia is. A jogosultak, azaz a tudomány művelői, csak akkor tudják indokolatlan befolyástól mentesen folytatni a tevékenységüket, ha azt a felsőoktatási intézmény szervezete, illetve az oktatást, a tudományt érintő döntések meghozatalának rendje kellő módon biztosítja. Nem tekinthető alkotmányosnak az a törvényi szabályozás, amely az önkormányzás jogának kiüresedéséhez vezet: a fenntartó számára az autonóm működést közvetlenül érintő jogosítványok adása, a túl széles körű felhatalmazás az intézményi autonómia megszűnését vonja maga után. A kezdeményező bíróság utalt továbbá a Magna Charta Universitatum alapelveire, mely deklarálja az egyetemek autonómiáját és függetlenségét minden politikai, gazdasági és ideológiai hatalommal szemben.
- [7] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint az Alaptörvényből levezethető intézményi függetlenség, illetve autonómia követelménye ellenére az SZFE-törvény és az Nftv. 94. § (6) bekezdése alapján elfogadott Alapító Okirat és SZMSZ a fenntartó számára teljes gazdasági és szervezeti kontrollt biztosít. A fenntartó fogadja el az intézményfejlesztési tervet, illetve annak részeként a kutatás-fejlesztési és innovációs stratégiát, az SZFE költségvetését, a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját, az SZFE közhasznúsági beszámolóját és vagyongazdálkodási tervét, valamint az SZFE SZMSZ-ét. A fenntartó dönt gazdálkodó szervezet SZFE általi alapításáról, ilyen gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzéséről. A fenntartó írja ki továbbá – a szenátus véleményének ismeretében – a rektori pályázatot, kiadja a rektor és a kancellár munkaköri leírását is, a rektori tisztség betöltetlensége, a rektor lemondása, magasabb vezetői megbízásának megszűnése, valamint akadályoztatása esetén az általános rektorhelyettest, valamint az oktatási rektorhelyettest – sürgős esetben, vagy a szenátus lemondása vagy akadályoztatása esetén a szenátus véleményének bevétele nélkül – pályázati eljárás mellőzésével közvetlenül a fenntartó bízza meg, továbbá vonja vissza a megbízását, és gyakorolja felette

a munkáltatói jogokat. Az osztályvezető tanárt a fenntartó által jóváhagyott nemzetközi pályázat alapján bízza meg a rektor, az oktatási-kutatási szervezeti egységet vezető intézetvezetőt a fenntartó egyetértésével bízza meg a rektor. A kezdeményező bíróság álláspontja szerint a korábban az SZFE független döntési kompetenciájába tartozó feladatkör a fenntartó hatáskörébe került. A kezdeményező bíróság álláspontja szerint a fenntartó az Nftv. 94. § (6) bekezdése által adott lehetőséggel élve az abban felsorolt valamennyi jogosultságot a saját hatáskörébe vonta. A bíróság szerint – utalva az Alkotmánybíróság gyakorlatára – az SZFE kuratóriuma nem a felsőoktatási intézmény önkormányzati szerve, így nem lehet felhatalmazni a felsőoktatási intézmény autonómiájával védett tudományos, oktatási és kutatási tevékenységet érintő, alapvető döntések meghozatalára. A felsőoktatási intézményt megillető döntési jogkörök ilyen koncentrációjú telepítése a fenntartóhoz a felsőoktatási intézmény autonómiájának elvonását jelenti, amivel a felsőoktatási intézmény léte, szervezeti, működési és gazdálkodási önállóságának az intézményi autonómiából eredő alapvető alkotmányos követelménye szenved sérelmet. A bíróság álláspontja szerint ezért az SZFE-törvény és az Nftv. 94. § (6) bekezdése az intézményi autonómia olyan szintű elvonására ad lehetőséget a fenntartónak, amely ellentétes az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésével.

- [8] A kezdeményező bíróság álláspontja szerint az SZFE-törvény tekintetében a 2020. július 8-i kihirdetéshez képest annak következő napon történő, valamint a vagyonjuttatásokra vonatkozó rendelkezések tekintetében a 2020. szeptember 1-jei hatálybalépés nem tekinthető elegendő felkészülési időnek, mert a törvény rendelkezései egy teljes intézményi modell- és fenntartóváltást írtak elő az SZFE működésében, amely ilyen rövid idő alatt a jogbiztonság sérelme nélkül nem megvalósítható. Ezért az SZFE-törvény a bíróság álláspontja szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével is ellentétes.
- [9] Az igazságügyi miniszter és a felsőoktatásért felelős miniszter az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak alapján tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az üggyel kapcsolatos álláspontjáról, melyben kifejtették a modellváltás mögötti érveket, és kitértek arra, hogy a támadott szabályozás indoka a tulajdonosi felelősségből fakadó, intézményfenntartási kötelezettség fokozása. Utaltak továbbá arra, hogy a felsőoktatási autonómia a támadott SZFE-törvény kapcsán fel sem merül, mert az nem érinti a felsőoktatási intézményt, csak annyiban, hogy a fenntartó változott, és az önálló jogi személy fenntartó ezt az autonómiát tovább növeli.

II.

- [10] 1. Az Alaptörvénynek a bírói kezdeményezéssel érintett rendelkezései:
„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”
„X. cikk (1) Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá – a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében – a tanulás, valamint törvényben meghatározott keretek között a tanítás szabadságát.
(2) Tudományos igazság kérdésében az állam nem jogosult dönteni, tudományos kutatások értékelésére kizárólag a tudomány művelői jogosultak.
(3) Magyarország védi a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia tudományos és művészeti szabadságát. A felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket törvény szabályozza. Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.”
„XI. cikk (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.
(2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.”
- [11] 2. A bírói kezdeményezésben felhívott Nftv. érintett rendelkezése:
„94. § (6) A magán felsőoktatási intézmény alapító okirata a 12. § (3) bekezdésében és a 73. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően úgy is rendelkezhet, hogy a fenntartó fogadja el a felsőoktatási intézmény költségvetését, a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját, szervezeti és működési szabályzatát, vagyongazdálkodási tervét, gazdálkodó szervezet alapítását, gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzését, valamint a fenntartó írja ki a rektori pályázatot.”

- [12] 3. A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: Kvatv.) bírói kezdeményezéssel érintett rendelkezése:
„22. § (4) Az alapítvány által fenntartott 1. melléklet szerinti felsőoktatási intézmény alapító okirata rendelkezhet úgy, hogy a fenntartó fogadja el a felsőoktatási intézmény költségvetését, a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját, szervezeti és működési szabályzatát, vagyongazdálkodási tervét, gazdálkodó szervezet alapítását, gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzését, valamint a fenntartó írja ki a rektori pályázatot, de a szenátusnak az alapító okiratban véleményezési vagy egyetértési jogot kell biztosítani.”

III.

- [13] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megvizsgálta, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e az Abtv. 25. és 52. §-ában írt formai és tartalmi feltételeknek {3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [15]–[24]; 3242/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [7]; 3102/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [14] Az Abtv. 25. §-a értelmében a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – abban az esetben kezdeményezheti az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította.
- [15] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] kérelem az Abtv. 52. §-ának (1) bekezdésében megkövetelt határozottságnak (applicatio certa) akkor felel meg, ha az (1b) bekezdésben felsorolt feltételeknek eleget tesz, így pontosan és egyértelműen megjelöli az indítvány indokait, az indítvány által támadott jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést, az Alaptörvény vagy nemzetközi szerződés megsértett rendelkezését. Az indítványnak indokolnia kell továbbá, hogy a sérelmezett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá kifejezett kérelmet kell tartalmaznia a támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazása tilalmának kimondására. Nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha félreérthetően jelöli meg az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél {3175/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [5]}, vagy pusztán megjelöli azt, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés [3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, 3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, 3226/2013. (XII. 12.) AB végzés]. Az elégtelen indokolás miatt akadálya az érdemi elbírálásnak az is, ha a támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés és az Alaptörvény megjelölt rendelkezése között nem állapítható meg összefüggés [3269/2012. (X. 4.) AB határozat, 12/2014. (IV. 10.) AB határozat, 3025/2014. (II. 17.) AB határozat, 37/2013. (XII. 5.) AB határozat, 3074/2013. (III. 14.) AB határozat] vagy az alkotmányjogi értelemben nem releváns [3009/2012. (VI. 21.) AB határozat].” {3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kezdeményezés az Nftv. 94. § (6) bekezdésével kapcsolatban több olyan fenntartói jogkör említ, amely jogkörök fenntartóhoz telepítésére az Nftv. támadott 94. § (6) bekezdése nem ad felhatalmazást. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alapító okiratnak nem az Nftv. 94. § (6) bekezdésén alapuló rendelkezései vizsgálatával szemben a határozottság követelménye nem teljesül, mert pusztán csak állítja a felsőoktatási intézményi autonómia sérelmét, de érdemi indokolást erre nézve a kezdeményezés nem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy annak eldöntése, hogy a fenntartónak mire van az Nftv. alapján felhatalmazása, nem alkotmányossági kérdés, hanem a rendes bíróság törvényértelmezési hatáskörébe tartozik.
- [17] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében állandó gyakorlata szerint a határozottság követelményének minden támadott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés és az Alaptörvény minden felhívott rendelkezése vonatkozásában külön-külön teljesülnie kell [3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés az Abtv. 25. §-ában, valamint az 52. § (1) és (1b) bekezdéseiben előírt, az Alkotmánybíróság 3058/2015. (III. 31.) AB végzésével értelmezett feltételeknek részben felel meg, mivel a kezdeményező előtt folyamatban levő per tárgyát képező alapító okirat megalkotása az Nftv. 94. § (6) bekezdésén alapul, a per felperese a szenátusban törvény alapján képvisellel rendelkező szervezet, ugyanakkor az SZFE-törvény az ügyben az alperes kuratóriumot a fenntartói jogok gyakorlására jelölte ki. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a „bírói kezdeményezés mint normakontroll» egyedi vagy konkrét« jellege az absztrakt utólagos normakontrollhoz képest annyiban szűkebb, hogy az indítványozó bíró csak az ügyben alkalmazott jogszabályt támadhatja meg, és részletesen meg kell indokolnia, hogy valóban kell azt

az adott ügyben alkalmaznia. Csak ezzel biztosítható ugyanis a kezdeményezés egyedi – konkrét – normakontroll jellege.” {3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, Indokolás [7]}. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az SZFE-törvény az indítványban foglaltak alapján nem minősül az ügyben alkalmazandó normának, mert a támadott fenntartói hatáskörök nem az SZFE-törvényen, hanem az Nftv. támadott rendelkezésén alapulnak {3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22]}.

- [19] Ezen túlmenően a kezdeményező bírói tanács intézkedett az eljárás felfüggesztése iránt, és az indítvány határozott kérelmet tartalmaz, valamint az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésére alapított érvelés vonatkozásában pontosan és egyértelműen megjelöli az indítvány indokait, a támadott jogszabályi rendelkezést, illetve az Alaptörvény megsértett rendelkezését. Az indítvány a X. cikk (3) bekezdése vonatkozásában megindokolja, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvénnyel, továbbá kifejezett kérelmet tartalmaz a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazási tilalom kimondására.

IV.

- [20] A bírói kezdeményezés nem megalapozott.
- [21] A kezdeményezés tárgya az SZFE mint felsőoktatási intézmény és a fenntartói jogokat gyakorló közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodási alapítvány, annak kuratóriuma (a továbbiakban: fenntartó) közötti viszony.
- [22] 1. Az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdése szerint minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez. Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja [Alaptörvény X. cikk (2) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság a 32/2012. (VII. 4.) AB határozatban megállapította, hogy egyes, a felsőfokú oktatásra vonatkozó szabályok a művelődéshez való jog érvényesülésének lényeges garanciáját jelentik. A képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatást az állam elsősorban a felsőoktatási intézményeken keresztül biztosítja. A felsőoktatási intézményekre vonatkozó szabályok összességében a művelődéshez való jog részét képező felsőfokú oktatási lehetőség olyan intézményi oldalát jelentik, ahol a felsőfokú oktatás igénybevételére a művelődéshez való jog jogosultjainak lehetősége nyílik.
- [23] A felsőfokú oktatásra mindemellett az Alaptörvény X. cikke is vonatkozik. Az Alaptörvény X. cikk (1) bekezdése alapján Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát, továbbá – a lehető legmagasabb szintű tudás megszerzése érdekében – a tanulás, valamint törvényben meghatározott keretek között a tanítás szabadságát. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése biztosítja a felsőoktatási intézmények tudományos-oktatási autonómiáját, amikor kimondja, hogy a felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket törvény szabályozza. A felsőoktatási intézmények önállóságát, autonómiáját a kutatás (tudományos) és tanítás (oktatás) tartalmára nézve mondja ki az Alaptörvény. Ezt az önállóságot a felsőoktatási intézmények kutatási szabadságát illetően kiteljesíti az Alaptörvény X. cikk (2) bekezdése, mely szerint tudományos igazság kérdésében az állam nem jogosult dönteni, tudományos kutatások értékelésére kizárólag a tudomány művelői jogosultak. Az állam számára az Alaptörvény ezen szakasza a tudományos kutatások értékelésére vonatkozó általános tartózkodási kötelezettséget mond ki, amely értelemszerűen vonatkozik a felsőoktatási intézmények kutatási tevékenységével szembeni tartózkodásra is.
- [24] A felsőoktatási intézmények kutatási-tanítási önállósága akkor tud érvényesülni, ha ehhez megfelelő garanciarendszer társul. A garanciarendszer elsősorban a felsőoktatási intézménnyel szemben érvényesül, valamint ezt maga az intézmény a belső működésében önmaga is biztosítani köteles, ezért a felsőoktatási intézmények kutatási-tanítási önállósága szükségképpen feltételezi olyan szabályok létét, amelyek ezt képesek garantálni. A felsőoktatási intézmények kutatási-tanítási autonómiájának tiszteletben tartása az állam részéről tehát nemcsak azt követeli meg, hogy a kutatási-tanítási önállóság egyéni szinten megvalósuljon, hanem pozitív kötelezettsége is van az államnak; olyan intézményi rendszert kell kiépítenie, amely az önállóság érvényesülését a felsőoktatási intézményekkel szemben és a felsőoktatási intézményben biztosítja. Az államot intézményvédelmi kötelezettség terheli, amely a felsőoktatási intézmények olyan szabályozásában ölt testet, amely a kutatási-tanítási autonómia külső befolyástól mentes érvényesülését biztosítja.
- [25] Az intézményi, szervezeti garanciarendszer kiépítése nem csak a kutatási-tanítási autonómia biztosításának a kerete. A kutatási-tanítási autonómia érvényesüléséhez szükséges intézményrendszer az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdése

alanyai számára, azaz a felsőoktatást igénybe vevők számára a felsőfokú oktatás igénybevételének intézményi garanciája, ugyanis a felsőfokú oktatás lehetőségét az állam felsőoktatási intézményeken keresztül biztosítja.

- [26] A befolyásolástól mentes kutatási-oktatási autonómia és a felsőoktatáshoz való jog biztosítása a felsőoktatási intézményeken keresztül valósul meg. A felsőoktatási intézmények akkor tudják garantálni a felsőoktatás alanyai számára a külső befolyásolástól mentes kutatási-tanítási tevékenységet, ha ehhez megfelelő garanciák társulnak. A felsőoktatási intézményeken belüli garanciarendszer érvényesülését a szervezetrendszer, a szervezeti rend képes eredendően biztosítani. A felsőoktatási autonómia nem önmagáért való, az csak megfelelő intézményi keretek között működhet. Az intézményi kereteken belül olyan szervezeti szabályozást kell megalkotni, amely biztosítja az autonómia hordozója álláspontjának kifejtését, artikulálását és azt, hogy a kutatási-oktatási önállóság gyakorlójaként a működésükre vonatkozó szabályok megalkotásában részt vegyen. A szervezeti keretnek tehát alkalmaznak kell lennie arra, hogy a felsőoktatási intézmények Alaptörvényben biztosított önállóságának jogosultjai az önállóság biztosítékaként érdemi befolyással bírjanak a működésükre vonatkozó szabályok kialakításában.
- [27] Az Alaptörvényben foglalt felsőoktatási intézményt megillető kutatási-oktatási autonómia gyakorlóit a felsőoktatási intézmény oktatói és kutatói; továbbá a művelődéshez való joggal fennálló szoros összefüggés okán a felsőoktatási autonómia gyakorlóit a felsőoktatásban nyújtott képzéseken részt vevő hallgatók. A felsőoktatási intézmények szervezeti rendjével szemben az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdéséből következő követelmény, hogy az biztosítsa azt, hogy a felsőoktatási autonómia alanyai befolyással bírjanak a felsőoktatási intézmény működésére, a kutatási-oktatási autonómia kapcsán kifejtthessék álláspontjukat, véleményeiket ütköztethessék egymással és a kutatási-oktatási autonómiához kapcsolódó kérdésekben döntési jogosultságokkal rendelkezzenek. Ezen jog gyakorlására az intézményen belül olyan szervezeti rendet kell működtetni, amelyben a felsőoktatási intézménnyel kapcsolatos döntésekben az autonómia gyakorlóinak befolyásolása van. Amennyiben ez képviselői elven kerül megszervezésre, akkor a képviselői elven (például választás útján) felépülő intézményi szerv összetételének képviselői elven kell az autonómia gyakorlóit, azaz az ilyen szerv felhatalmazása az autonómia gyakorlóitól kell származzon. A felsőoktatási intézményekre vonatkozó hatályos ágazati jogszabály, az Nftv. ezt a követelményt teljesíti akkor, amikor kimondja, hogy a szenátust illetik meg a felsőoktatási intézmény Alaptörvényben rögzített jogosultságai [Nftv. 12. § (2) bekezdés].
- [28] Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése a szervezeti renddel szemben a törvényi szabályozás követelményét támasztja. Ebből következően az állam szabályozási kötelezettsége olyan törvényi rendelkezések megalkotása, amely a felsőoktatási intézmények kutatási-oktatási önállóságát biztosítja [vö. Nftv. 1. § (1) bekezdés]. Az Alaptörvény X. cikke a fenntartó szempontjából nem tesz különbséget felsőoktatási intézmények között, kivéve a gazdálkodás tekintetében, amikor kimondja, hogy az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.
- [29] A felsőoktatási autonómia lényegi tartalma az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése alapján a kutatási-oktatási tevékenység önállósága, amelyhez szükségképpen hozzátartozik az ezt érvényesítő és garantáló szervezeti szabályozás, amely a kutatási-oktatási tevékenységhez kapcsolódó kérdésekben döntési jogot, befolyásolási lehetőséget biztosít az autonómia letéteményesének, a felsőoktatási intézmény hallgatóinak, oktatóinak és kutatóinak. Másiképpen megfogalmazva: a kutatási-oktatási autonómia nem gyakorolható szervezetrendszer és szervezeti jogok nélkül.
- [30] Összefoglalva: a művelődéshez való jog felsőoktatási érvényesülésének biztosításaként az állam feladata olyan szabályozási környezet kiépítése, amely a felsőoktatási intézmények számára külső befolyásolástól mentes kutatási-oktatási önállóságot nyújt; és ennek szervezeti biztosítékát a szervezeti rend törvényi szabályozása nyújtja.

V.

- [31] Az Alkotmánybíróság ezt követően a bírói kezdeményezéshez kapcsolódó szervezeti szabályozást tekintette át.
- [32] 1. A felsőoktatási intézményrendszerre vonatkozó alapvető követelményeket az Nftv. határozza meg [vö. Nftv. 1. § (1) bekezdés]. A kezdeményezés alapjául szolgáló eljárás alperese a Színház- és Filmművészeti Egyetemért alapítvány kuratóriuma (a továbbiakban: kuratórium). A kuratórium az SZFE fenntartója (SZFE-törvény 2. §). Az Nftv. szerint felsőoktatási intézményt önállóan vagy más jogosulttal együttesen a magyar állam, országos nemzeti önkormányzat, egyházi jogi személy, Magyarország területén székhellyel rendelkező gazdasági társaság, a Magyarországon nyilvántartásba vett alapítvány, vagyonkezelő alapítvány, közalapítvány vagy vallási egyesület alapíthat [Nftv. 4. § (1) bekezdés]. Az Nftv. deklarálja azt, hogy az alapítói jogok gyakorlása nem sértheti a felsőoktatási intézmények Alaptörvényben és az Nftv.-ben biztosított önállóságát [Nftv. 4. § (5) bekezdés].

- [33] Az Nftv. lehetővé teszi azt, hogy a felsőoktatási intézmény alapítója az alapítói jogokat átruhazza. Az Nftv. különbséget tesz alapítói és fenntartói jogok között, melynek a megosztására a felsőoktatási intézményeknek lehetősége van, azzal, hogy ezekről az állam közhiteles nyilvántartást vezet transzparens módon. A felsőoktatási intézmény fenntartói irányításának célja a felsőoktatási intézmény működéséhez szükséges feltételekről való gondoskodás [Nftv. 73. § (1) bekezdés]. A felsőoktatási intézmény folyamatos működési feltétele – többek között – a fenntartó általi működtetés, melynek hiánya a felsőoktatási intézmény megszüntetését jelenti. A fenntartói jogok az Nftv. szerint főszabály szerint azonosak, függetlenül attól, hogy ki látja el őket.
- [34] A fenntartó az Nftv. 73. § (3) bekezdése alapján a) saját hatáskörben – állami felsőoktatási intézmény esetén az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben írt egyetértéshez nem kötött intézkedésével – kiadja, illetve módosítja a felsőoktatási intézmény alapító okiratát; b) közli a felsőoktatási intézmény költségvetésének kereteit (főösszegeit), és értékeli a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját; c) megvizsgálja a) a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatát, cb) a felsőoktatási intézmény intézményfejlesztési tervét, cc) a felsőoktatási intézmény költségvetését; d) ellenőrzi da) a felsőoktatási intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, db) a szakmai munka eredményességét; e) kezdeményezi a rektor megbízását és felmentését, továbbá gyakorolja felette a munkáltatói jogokat; f) nem állami felsőoktatási intézményben megbízza az elnököt és a kancellárt – utóbbi hiányában a magasabb vezetőként (vezető állású munkavállalóként) foglalkoztatott gazdasági vezetőt –, illetve visszavonja a megbízásukat; g) gondoskodik a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény éves költségvetési beszámolójának ellenőrzéséről; h) hozzájárulása szükséges a felsőoktatási intézmény ha) hatáskörében történő rendszeres pénzzuttatással járó cím, elismerés alapításához; elismerés, cím alapján rendszeres pénzzuttatás folyósításához, hb) éves képzési tevékenységének – különösen az indított szakok, a képzés megszervezésének módozatai, a tervezett szakos hallgatói kapacitás – kialakításához; i) a felsőoktatási intézmény működése, gazdálkodása ellenőrzése céljából jogosult az intézmény tanulmányi, gazdálkodási, illetve egyéb nyilvántartási adataihoz való hozzáférésre; j) jóváhagyásával határozza meg a felsőoktatási intézmény az intézményben folytatott képzés költségét; k) gyakorolja az állami felsőoktatási intézményben a konzisztórium tagjainak delegálásával, megbízásával, visszahívásával, a megbízás megszüntetésével kapcsolatos döntési hatásköröket; valamint a fenntartó a nemzetiségi képzés tekintetében hozott döntéseihez beszerzi az Országos Nemzetiségi Tanács véleményét.
- [35] A fenntartót a felsőoktatási intézmény működésével kapcsolatban ellenőrzési kötelezettség terheli, és a felsőoktatási intézmény törvényes működésének biztosítása érdekében külön ellenőrzési kötelezettsége van [Nftv. 73. § (4)–(5) bekezdés]. Az általános előírásokon túl az Nftv. az egyes fenntartók esetén további kötelezettségeket fogalmaz meg. Mindez azt jelenti, hogy a felsőoktatási intézmények fenntartóinak feladata a stratégiai irányításban való közreműködés, a működés jogszerűségi felügyelete és a működtetés finanszírozása. A fenntartói irányítás – mint irányítási jogkör – a felsőoktatási intézményen kívül irányítást jelenti. Az Alaptörvényben biztosított autonómia a felsőoktatási intézményt illeti meg, így a fenntartói irányítás nem terjedhet ki olyan területen való kizárólagos döntésre, amelyben a felsőoktatási intézményt önállósági illeti meg. Ezt a követelményt képezi le az Nftv., amely kimondja, hogy a fenntartói irányítás nem sértheti a felsőoktatási intézmény – a képzés és kutatás tudományos tárgyával és tartalmával kapcsolatos kérdések tekintetében biztosított – önállóságát. A felsőoktatási intézményi autonómia letéteményesét (szenátust) perindítási jog illeti meg arra az esetre, ha a fenntartói intézkedés a felsőoktatási intézmény Nftv.-ben biztosított önállóságát sérti [Nftv. 75. § (1) bekezdés].
- [36] 2. Az Alaptörvény a felsőoktatási intézmények autonómiáját védő rendelkezéséből és abból, hogy az Alaptörvény alapján a felsőoktatási intézményrendszer működtetése a művelődéshez való jog érvényesülésének egyik eszköze, az következik, hogy az Alaptörvényben biztosított jogok jogosultjai gyakorolják a felsőoktatási intézményt megillető, Alaptörvényből eredő jogokat. A felsőoktatási intézmény olyan szervezethez ezen jogok gyakorlóinak, amelyben a döntéseket a felsőoktatási autonómia jogosultjai hozzák, vagy a döntések meghozatala visszavezethető a felsőoktatási autonómia gyakorlóira. Az Nftv. ilyen testületnek a szenátust tekinti, amely az Nftv. szerint az Alaptörvényből eredő jogok gyakorlója a felsőoktatási intézményen belül [Nftv. 12. § (2) bekezdés]. A szenátus tagjai választás útján nyerik el megbízásukat, és az Nftv. szenátusi összetétellel kapcsolatos rendelkezései biztosítják azt, hogy a szenátus tagjai a felsőoktatási autonómia letéteményeseit képviseljék.
- [37] Az Nftv. alapján a szenátus a) határozza meg a felsőoktatási intézmény képzési és kutatási feladatait, és ellenőrzi azok végrehajtását; b) állapítja meg saját működésének rendjét; c) fogadja el – középtávra, legalább négyéves időszakra, évenkénti bontásban meghatározva a végrehajtás feladatait – az intézményfejlesztési tervet, illetve annak részeként a kutatási-fejlesztési innovációs stratégiát; d) javaslatot tesz a rektori pályázati felhívás tartalmára,

elbírálja a rektori pályázatokat és megválasztja a rektorjelöltet, továbbá értékeli a rektor vezetői tevékenységét; e) fogadja el az intézmény ea) képzési programját, eb) szervezeti és működési szabályzatát, doktori szabályzatát, ed) a fenntartó által meghatározott keretek között költségvetését, ee) a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját; f) határozza meg az intézményben fa) a hallgatói tanácsadás rendszerét, fb) az oktatói munka hallgatói véleményezési rendszerét; g) a fenntartó egyetértésével dönt gb) az intézmény vagyongazdálkodási tervéről, gc) gazdálkodó szervezet alapításáról, gazdálkodó szervezetben részesedés szerzéséről; h) a szenátus dönt továbbá hb) a tudományos tanács létrehozásáról, tagjainak és elnökének megválasztásáról, hc) az oktatói, kutatói és vezetői pályázatok rangsorolásáról, címek, kitüntetések adományozásáról, hd) a doktori iskola létesítéséről, megszüntetéséről és a doktori képzés indításáról, he) nemzeti felsőoktatási ösztöndíj adományozásának kezdeményezéséről, hf) képzés indításának, illetve megszüntetésének kezdeményezéséről.

- [38] 3. A bírói kezdeményezés tárgya az Nftv. azon szabálya, amely az egyes fenntartókhoz képest speciális rendelkezéseket ír elő. Az Nftv. 96. § (6) bekezdése alapján „a magán felsőoktatási intézmény alapító okirata a(z Nftv.) 12. § (3) bekezdésében és a 73. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően úgy is rendelkezhet, hogy a fenntartó fogadja el a felsőoktatási intézmény költségvetését, a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját, szervezeti és működési szabályzatát, vagyongazdálkodási tervét, gazdálkodó szervezet alapítását, gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzését, valamint a fenntartó írja ki a rektori pályázatot”. Az Nftv. a felsőoktatási intézmények egyik formáját tekintve lehetőséget ad arra az alapítónak (fenntartónak), hogy olyan tárgyban hozzon – az alapító okirat felhatalmazása alapján – döntést, amely az Nftv. főszabálya szerint a szenátus hatásköre. A kezdeményező bíróság álláspontja szerint az érintett döntési hatáskörök a felsőoktatási autonómia érvényesülését biztosító hatáskörök, ezért az olyan döntés, melyben az autonómia letéteményese nem működik közre, sérti a felsőoktatási intézmény autonómiát.
- [39] Az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálat során észlelte, hogy a kezdeményezéssel kapcsolatban az Országgyűlés elfogadta a Kvatv.-t, amelynek 22. § (4) bekezdése az Nftv. 94. § (6) bekezdésében foglalt döntési jogosítványokat a fenntartó úgy gyakorolhatja, hogy „a szenátusnak az alapító okiratban véleményezési vagy egyetértési jogot kell biztosítani” [Kvatv. 22. § (4) bekezdés]. Az új szabály a kezdeményezéssel érintett közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványra is vonatkozik a Kvatv. 1. melléklet 27. sora alapján. A fenntartó jogi személy alapító okiratát a törvény hatálybalépését követő legkésőbb 6 hónapon belül kell módosítani [Kvatv. 31. § (1) bekezdés].
- [40] Az indítványozó által felvetett alkotmányossági problémára okot adó jogszabályi környezetet a jogalkotó az időközben megalkotott Kvatv. vonatkozó rendelkezésével megváltoztatta. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a módosított törvény alapján a felsőoktatási autonómia letéteményese az Nftv.-ben nevesített azon jogkörökkel kapcsolatban, melyek korábban a kuratórium hatáskörébe tartoztak – az alapító okirat rendelkezései szerint – véleményezési vagy egyetértési jogot gyakorol. Az eljáró bíróság azért tartotta alaptörvény-ellenesnek a támadott rendelkezést, mert a kuratóriumot a támadott szabály olyan jogkörök gyakorlására hatalmazta fel, amely a felsőoktatási intézményi autonómia által védett tudományos, oktatási és kutatási tevékenységét érintik. Abból fakadóan, hogy a felsőoktatási intézmény oktatási-kutatási önállóságának letéteményesei a döntésre jogosult testületben nem rendelkeznek képvisellel, a hatáskörök gyakorlására feljogosító Nftv.-beli szabály az indítványozó szerint sérti a felsőoktatási intézmény Alaptörvényben védett autonómiáját.
- [41] 4. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a fenntartói jogkör gyakorlása és a felsőoktatási intézmény szenátusának döntési hatásköreinél az Nftv. olyan szabályozást követ, amely egyes kérdésekben a fenntartó (kuratórium) önálló döntését, más esetekben a szenátus önálló döntését, végül a fenntartónak a szenátus közreműködésével hozott közös döntését írja elő. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésében biztosított intézményi autonómia és a felsőoktatási intézményrendszer fenntartásának kötelezettsége egy közös célt követ: a felsőoktatáshoz való jog biztosítását. Ebből következően az állam feladata olyan intézményrendszert kialakítani, amely a felsőoktatás működését és az autonómia érvényesülését egyaránt biztosítja. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdéséből következően az intézményi megoldások több fajtája levezethető azzal a feltétellel, hogy az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésében biztosított felsőoktatási oktatási-kutatási önállóság nem sérülhet. Az Alkotmánybíróság utal ugyanakkor e helyütt arra, hogy a felsőoktatási intézményrendszert nem csak a felsőoktatási intézmények működtetik. A felsőoktatási intézményrendszer minősége, az oktatás-kutatási szabadság biztosítása számos a felsőoktatási intézményen belüli és kívüli intézmény közreműködésével valósul meg. A felsőoktatási intézményrendszeren kívüli külső szerv látja el a felsőoktatási igazgatási feladatokat (Oktatási Hivatal), független testületként minőségellenőrzést végez a Magyar Akkreditációs Bizottság, végső soron pedig külső intézménynek minősül az Országgyűlés is, amelynek a döntése szükséges a felsőoktatási intézmény állami elismeréséhez vagy megszüntetéséhez, és ilyen külső közreműködő a köztársasági elnök is, aki az egyetemi tanárokat és rektorokat kinevezi. A felsőoktatási intézményrendszer

belső intézményi oldalával szemben támasztott követelmények alapján (például állandó oktatói kar, állandó székhely) kaphat a felsőoktatási intézmény működési engedélyt, melynek hiányában nem végezhet felsőoktatási tevékenységet. A fenntartói jogkört gyakorló kuratórium és a felsőoktatási intézmény közös feladata és közös felelőssége a felsőoktatási intézmény működési hatékonyságának és oktatási-kutatási minőségének biztosítása. A bírói kezdeményezéssel érintett felsőoktatási intézmény kuratóriuma és a szenátus ebben a tekintetben azonos érdekállású testületeknek tekinthetők. Nem létezhet fenntartó autonóm felsőoktatási intézmény hiányában, és olyan autonóm felsőoktatási intézmény sem, amelynek a működését a fenntartó nem tudja biztosítani.

- [42] Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésében biztosított felsőoktatási autonómia védelmét olyan szervezeti szabályozás biztosítja, amely az autonómia letéteményesének érdemi befolyást biztosít az autonómia által érintett döntésekre. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésével csak olyan szabályozás állhat összhangban, amely a felsőoktatási autonómiát biztosítja, ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy a felsőoktatási intézménnyel kapcsolatos minden döntés szükségképpen a felsőoktatási autonómia alanyainak képviselői hozhatnak csak meg. A döntések különböző módon érinthetik a felsőoktatási autonómiát, így a szenátus hatásköre is hatáskörrel hatáskörre vizsgálendő.
- [43] 5. Az Alkotmánybíróság ezt követően a támadott szabályozásban érintett egyes hatáskörök és a felsőoktatási intézmények autonómiájának kapcsolatát tekintette át.
- [44] A költségvetés elfogadása a költségvetésről hozott végső döntés. Az Nftv. általános szabályai szerint a fenntartó közli a felsőoktatási intézmény költségvetésének kereteit (főösszegeit) [Nftv. 73. § (3) bekezdés a) pont]. A szenátus ezek alapján tudja meghatározni a felsőoktatási intézmény költségvetését. Ebből fakadóan az általános szabályok szerint is a szenátus legfeljebb a költségvetés keretein belül rendelkezik döntési kompetenciával. Az Nftv. támadott szabálya ehhez képest rendelkezik akként, hogy a fenntartó fogadja el a felsőoktatási intézmény költségvetését. A felsőoktatási autonómia oktatási-kutatási oldalához szükségképpen hozzátartozik az, hogy a felsőoktatási intézmény költségvetésének kialakítása során az autonómia letéteményesei befolyással rendelkezzenek. A felsőoktatási intézmény oktatási-kutatási feladataihoz rendelt költségvetési tételek megalkotása során a szenátusnak érdemi befolyást kell biztosítani megismerési és javaslattevési, konzultatív jogosítványokon keresztül, a szenátus közreműködése a költségvetés megalkotása során nem zárható ki. A felsőoktatási intézmény működtetéséért a fenntartó felelős, és a működtetés szükségképpen feltételezi azt, hogy az a mindenkori gazdálkodási keretek között észszerűen valósuljon meg. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a költségvetés végleges elfogadása a kuratórium részéről nem sérti a felsőoktatási intézmény autonómiáját, amennyiben a költségvetés részletes megalkotásában a szenátus érdemi megismerési, javaslattevési és véleményezési lehetőséggel bírt, ha ez biztosított, akkor van befolyása a szenátusnak a költségvetésre, mert annak tartalma változhat a szenátus javaslata, véleménye alapján. Az Alkotmánybíróság megállapítja azt, hogy a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámoló fenntartó általi elfogadása ugyanezen okokból szintén nem ütközik az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésébe.
- [45] A szervezeti és működési szabályzat a felsőoktatási intézmény működési rendjét döntően, de nem kizárólagosan meghatározó dokumentum. A felsőoktatási intézmény autonómiája szükségképpen feltételezi azt a szervezeti keretet, amely az autonómiát garantálni képes. A szervezeti keret megalkotása ugyan az Nftv. általános szabályai szerint olyan hatáskör, amelyet a szenátus gyakorol, ugyanakkor a fenntartó a szervezeti és működési szabályzat egységességét, teljességét, törvényességét és hatékonyságnak való megfelelését vizsgálja [Nftv. 73. § (4) bekezdés]. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése és XI. cikk (2) bekezdése alapján alkotmányos követelmény, hogy a szervezeti és működési szabályzat megalkotásában a felsőoktatási autonómia letéteményese érdemi módon közreműködjön. A szervezeti és működési szabályzat kialakítása nem önmagáért való szabályozási hatáskör, hanem a felsőoktatási intézmény belső felépítését és működését biztosítja, a különböző intézményen belüli érdekeket összehangolja. Ezzel együtt a szervezeti és működési szabályzatnak olyannak kell lennie, ami a felsőoktatási intézmény működtetésére alkalmas. A felsőoktatási intézmény működtetése a fenntartó feladata, azonban ezt nem gyakorolhatja úgy, hogy a felsőoktatási autonómiát biztosító szervezeti keretet ellehetetleníti, működésképtelenné teszi. A kuratórium és a szenátus közös érdeke a felsőoktatási intézmény sikeres és hatékony működtetése. Ez szükségképpen feltételezi, hogy az azonos érdek melletti konfliktusokat a két szerv kölcsönös együttműködése során képes legyen feloldani a felsőoktatási intézmény működőképességének biztosítása érdekében. Bármely szerv is jogosult kizárólagosan dönteni a szervezeti és működési rend elfogadásáról, az Alaptörvény XI. cikk és X. cikk (3) bekezdéséből fakadó felsőoktatási intézményrendszer fenntarthatóságának biztosításából és a felsőoktatási intézményi autonómia garantálásából következő alkotmányos követelmény, hogy a két szerv kölcsönösen együttműködve, a döntés érdemi előkészítésével és az ellentétes vélemények kifejtésének teret adva, azok

- megtárgyalásával tudja biztosítani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy mindezek biztosítása alkotmányos követelmény, melynek érvényre juttatásával a támadott szabály vizsgált fordulata nem alaptörvény-ellenes.
- [46] A rektor a felsőoktatási intézmény vezetője, törvényes képviselője és a szenátus elnöke. A támadott szabályozás szerint a rektori pályázatot a kuratórium írja ki. A rektor személyének kiválasztása több eljárási cselekményből áll. A rektor a felsőoktatási intézmény működésének első számú felelőse, a megválasztása és kinevezése a felsőoktatási intézmények működőképességének garanciája. A hatályos jogszabályok szigorú előírásokat támasztanak a rektor személyével szemben (például egyetemi tanári kinevezés), és a rektorokat a köztársasági elnök nevezi ki. A rektori pályázat kiírása mint eljárási mozzanat szükségképpen feltételezi azt, hogy a rektori pályázatra javaslatlással készüljön, mely az Nftv. alapján szenátusi jogkör. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a szenátusnak érdemi befolyást biztosító jogszabályi környezet alapján a támadott szabályozás nem alaptörvény-ellenes.
- [47] A vagyongazdálkodási terv elfogadása, a gazdasági társaságban való részvétel és gazdasági társaság alapítása mind olyan jogkörök, melyek az intézményi működtetéshez szorosan tartoznak. A felsőoktatási autonómia Alaptörvényben védett elemei közül leginkább a kutatási önállósággal hozható összefüggésbe. A kutatási eredmények mint szellemi alkotások felhasználhatósága és hasznosításai kapcsolatban állnak a vagyongazdálkodási tervvel, ugyanakkor az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a felsőoktatási intézmények autonómiája és a támadott szabályozás közötti kapcsolat közvetett, az intézmény működtetése és fenntartása mint feladat és felelősség a fenntartóé, a szenátus véleményezési jogosítványa e jogkörök gyakorlása során biztosítja azt, hogy a felsőoktatási intézmények önállósága ne sérüljön. Az Alkotmánybíróság ezért megállapítja, hogy a szabályozás ezen fordulata nem alaptörvény-ellenes.
- [48] Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján – a rendelkező rész 1. pontja szerinti alkotmányos követelményt fűzte az Nftv. 94. § (6) bekezdéséhez és a Kvatv. 22. § (4) bekezdéséhez annak érdekében, hogy az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése részét képező felsőoktatási oktatási-kutatási autonómia, valamint a XI. cikk (2) bekezdése szerinti felsőoktatáshoz való jog érvényre jusson azokban a fenntartói döntési jogosítványokban, amelyek a felsőoktatási intézményi autonómiát érintik. Az alkotmányos követelmény alapján a fenntartónak a döntéshozatali eljárása során a mérlegelése körébe kell vonnia a szenátus indokolt javaslatát.
- [49] Habár az ügyben érintett felsőoktatási intézmény alapító okirata a szenátus véleményezési jogát a támadott szabályozással kapcsolatban már tartalmazza, az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az alkotmányos követelmény érvényesítésének eszköze az, hogy a fenntartói jogokat gyakorló intézmény a hatálybalépésre nyitva álló időtartamon belül mihamarabb eleget tesz az alapítói okirat módosítási kötelezettségének.

VI.

- [50] Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben való közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2021. június 8.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: III/384/2021.

Dr. Juhász Imre alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [51] A többségi határozat rendelkező részével és nagyrészt az indokolásával is egyetértek, azonban úgy vélem, hogy az SZFE-törvényre vonatkozó indítványi elem visszautasítása, pontosabban annak indokolása félreértelmezhető.
- [52] A határozat rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírói kezdeményezések esetében az indítványozó bíró csak az ügyben alkalmazott jogszabályt támadhatja meg – annak indokolása mellett, hogy azt miért kell alkalmaznia.
- [53] Majd megállapítja, hogy az SZFE-törvény egészének – a kellő idő elvének sérelme miatti – alaptörvény-ellenességét állító indítványi elem nem felel meg a határozottság követelményének, mivel az indítványozó nem jelölte meg pontosan, hogy a törvény mely rendelkezését tartja alaptörvény-ellenesnek.
- [54] A többségi döntés pedig e két premissza alapján levonja a konklúziót, ti., hogy az SZFE-törvény nem minősül az ügyben alkalmazandó normának.
- [55] Álláspontom szerint a fenti indokolás inkoherens, egyes elemei pedig nem feltétlenül következnek egymásból. Úgy vélem, külön kellett volna választani annak a kérdésnek, hogy kellett-e alkalmaznia a bíróságnak az SZFE-törvényt, attól a kérdéstől, hogy annak mely rendelkezését támadta az indítványozó.
- [56] Ha ugyanis a bíróságnak nem kellett alkalmaznia az SZFE-törvényt, akkor lényegtelen, hogy annak mely rendelkezését támadta, mindenképp vissza kell utasítani ezt az indítványi elemet.
- [57] Ha viszont alkalmaznia kellett, akkor az adott esetben az is megfelel a határozottság követelményének, ha az indítványozó a törvény egészét támadta, tekintettel arra, hogy a kellő idő elvének sérelmére hivatkozó indítványozónak ilyenkor az a problémája, hogy nem volt kellő idő az adott törvény (akár egésze) alkalmazására való felkészülésre.
- [58] A tárgyi ügyben tehát annak nem volt jelentősége, hogy az indítványozó nem jelölte meg konkrétan az SZFE-törvény általa sérelmesnek tartott, konkrét rendelkezéseit.
- [59] Álláspontom szerint a fentiekből következően elegendő lett volna annak megállapítása mellett visszautasítani az indítványt, hogy a bíróságnak az adott perben felmerült jogvitában nem kellett alkalmaznia az SZFE-törvényt. Ugyanis a többségi határozat indokolása úgy is értelmezhető, mintha határozott kérelem esetén lehetőség lett volna az SZFE-törvény érdemi vizsgálatára.
- [60] Természetesen ez utóbbi lehetőség sem zárható ki ipso iure, viszont az indítványt nem lehet egyszerre el- és visszautasítani.

Budapest, 2021. június 8.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [61] Egyetértek a határozattal, azonban az Abtv. 66. § (3) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva – az alábbiakban kifejtettek szerint – a határozathoz a következő párhuzamos indokolás csatolását tartom szükségesnek.
- [62] Mindenekelőtt kiemelném, hogy az ügy tárgyalását megelőzően kétely merült fel bennem a bírói kezdeményezés érdemi elbírálhatósága tekintetében. Álláspontom szerint ugyanis az indítványozó bíróság nem igazolta meggyőzően, hogy a támadott (teljes) SZFE-törvényt, valamint az Nftv. 94. § (6) bekezdését alkalmaznia kellene. Az indítvány pusztán kijelenti, hogy a támadott jogszabályok a bíróság előtt levő egyedi ügy elbírálása során alkalmazandók, ezt azonban nem támasztja alá (lásd indítvány utolsó oldala). A bírói kezdeményezésből az sem állapítható meg egyértelműen, hogy mi az eljárás tárgya, az eljáró bíróság minden valószínűség szerint azt vizsgálja, hogy az SZMSZ, illetve az alapító okirat kiadása során a hallgatói önkormányzat jogai sérültek-e.
- [63] Az indítvány elutasításával egyetértek, és megszavaztam a hivatalból megállapított alkotmányos követelményt is. Tettem ezt azzal együtt, vagy annak ellenére, hogy álláspontom szerint az Alkotmánybíróság nem kapcsolhat alkotmányos követelményt olyan jogszabályhoz, illetve jogszabályi rendelkezéshez, melyet az eljáró bíróság sem nem támad, sem nem alkalmaz. Az Abtv. 46. § (3) bekezdése ugyanis úgy fogalmaz, hogy az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapíthatja azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált, illetve a bírósági eljárásban alkalmazandó jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. Véleményem szerint az alkotmányos követelményben megjelenő Kvatv. 22. § (4) bekezdése sem a vizsgált, sem az alkalmazandó jogszabályi körbe nem tartozik, továbbá az indítványozó bíróság sem hivatkozik rá, ennek megfelelően számomra kétséges, hogy alkotmányos követelmény alapítható-e rá.
- [64] Ugyanakkor az alkotmányos követelményt azért szavaztam meg, mert annak érdemi tartalmát támogatni tudom, tekintettel arra, hogy az nem teremt egyetértési jogot a felsőoktatási intézmény szenátusa számára, csupán arra biztosít lehetőséget, hogy a fenntartó a döntéshozatali eljárása során a szenátus indokolt javaslatát a mérlegelése körébe vonja.

Budapest, 2021. június 8.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [65] Egyetértek a határozatban megfogalmazott alkotmányos követelmény tartalmával, és a határozat rendelkező részének egyéb elemeivel is. Ugyanakkor az indokolás csak korlátozottan tárta fel a felsőoktatási autonómia tartalmát. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése rögzíti, hogy „a felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket törvény szabályozza. Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.” Ez a megfogalmazás – a korábbi Alkotmány hatálya alatt elfogadott 62/2009. (VI. 16.) AB határozattal egyezően – az egyetemek tudományos (a határozat szóhasználatában: oktatási-kutatási) autonómiáját állítja középpontba. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéséből ugyanakkor nem vonható le olyan következtetés, hogy szervezeti kérdésekben a törvényhozónak, gazdálkodási kérdésekben pedig a Kormánynak szabad keze van; ha ugyanis a szervezeti és gazdálkodási kérdések érintik a felsőoktatási intézmény tudományos, oktatási vagy épp művészi tevékenységét, akkor az autonómia nem hagyható figyelmen kívül. Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdésében védett autonómiát korlátozó gazdasági vagy szervezeti rendelkezés csak akkor alkotmányos, ha e rendelkezés az alapjogok korlátozására irányadó, Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében rögzített feltételeknek eleget tesz. Ha viszont a szervezeti vagy gazdálkodási kérdés nem érinti a felsőoktatási intézmény tudományos önállóságát, a törvényhozónak, illetve a Kormánynak szabad keze van a kérdés eldöntésére. Minél szorosabb tehát a kapcsolat a szervezeti vagy gazdálkodási kérdés és a felsőoktatási intézmény oktatói, kutatói, művészi tevékenysége között, annál nagyobb teret kell adni az autonómiának, ugyanakkor kevésbé védett az autonómia, ha a szervezeti, gazdálkodási kérdés azzal csak érintőlegesen van kapcsolatban.

Budapest, 2021. június 8.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

- [66] Nem támogatom a többségi határozatot. A most folyó egyetemi reform kapcsán élénk terjesztett indítvány módot adott volna, hogy az Alkotmánybíróság kifejtse álláspontját a tudomány szabadsága és az egyetemek működésének tudományhoz kötöttsége, illetve az e téren található problémák ügyében, de a határozat nem élt ezzel a lehetőséggel. Így azonban a kérdést leszűkítve az egyetemek szervezeti autonómiájára félre futott megítélésem szerint a testületi többség döntése.
- [67] Látni kell, hogy az egyetemek autonómiáját – szemben az alsóbb fokú oktatási szintekkel – az alapozza meg, hogy az európai fejlődésben az egyetemek voltak mindig a tudományos kutatás bázisai, még ha az utóbbi évtizedekben már nem egyetemhez tartozó kutatóintézetek is létrejöttek. Így az egyetemi autonómia tartalmilag a teljes mögöttes tudósközösséget és tudományos kutatási szabadságát védi. Ezt fejezi ki az Alaptörvény X. cikkének szerkezete, mely az (1) és (2) bekezdésében a tudományos kutatás szabadságát mondja ki, majd a (3) bekezdésében tér rá a felsőoktatási intézmények tudományos kutatásokat illető autonómiájára, mind az előbbiekből folyó derivátumra. Ez azonban azt jelenti, hogy az egyetemi autonómia csak a mögöttes tudományos közösség értékeléséhez kötöttség függvényében lehetséges, mert enélkül csak az egyetemi belső lobbik beltenyészeti működése uralja el az egyetemeket. A határozat indokolása azonban ezt a fontos alkotmányos összefüggést teljes mértékben kihagyja a helyzet tisztázásából, és ez kihat a rendelkező rész tartalmára is.
- [68] Hogy történik ez a mögöttes tudományos közösségi értékelés? A tudományelméletben és a tudományszociológiában már évtizedek óta bevetté vált, hogy tudósközösség a tudományos alkotások megidézésével és kritikájával értékeli egyes tagjait, és kinek mekkora az idézettségi mutatója, akkora a tudósteljesítménye. Akit nem idéznek az nulla, az tudósként nem teljesít. Ez a körülöttünk lévő világban már bevetté vált a természettudományokban és a műszaki tudományokban, és ezekben az egyetemi szektorokban itthon is jórészt így van. Ám az egyetemek társadalomtudományi, jogtudományi és művészeti szektorokban ez teljesen idegen maradt. Így a rendszerváltás óta ezek az egyetemi szektorok az államhatalomtól már függetlenül élnek egyetemi autonómiájukat, de sajnálatos módon ugyanígy az alapul fekvő tudósközösségeiktől is. A mai egyetemi életet így jórészt a mögöttes tudósközösségektől elszakadt belső egyetemi lobbik dominanciája jellemzi. De a rendszerváltás óta annyi változás azért végbement, hogy a politikai versengés következtében ezek a hatalmi erőforrásokat is jelentő társadalomtudományi egyetemi intézmények átpolitizálódtak. Ez az egyetemi autonómia különösen nem érvényesül a nyugati világ szellemi életében dominanciát elért balliberális politikai táborral szemben.
- [69] Ez a politikai kötöttség a mai helyzetben csak úgy szüntethető meg, ha az egyetemi és akadémiai vezetést kiragadják törvényi úton a beltenyészeti egyetemi lobbik kezéből, másrészt az így a lobbiktól megszabadított egyetemi-akadémiai közösségeket alávetik a teljes tudósközösség értékelési mérésének. Példaként utalni lehet, hogy az átfogó német kulturális térségben – így Ausztriában is – a spontán módon kialakuló beltenyészet és belső lobbik elfojtására már generációk óta bevetté vált, hogy a professzori kinevezéshez szükséges tudományos minősítés, a habilitációs disszertáció megvédése után csak más egyetemre lehet kinevezni professzornak, és ehhez ott kell hagyni a felnevelő egyetemet. Az egyetemi karok belső lobbiképződése így már a kiindulópontjaiban megtörik.
- [70] Fontos még egyszer kiemelni, hogy a felsőoktatási, egyetemi autonómia alapvetően a tudományos kutatás szabadságán nyugszik, és ez annak derivátuma. Így ennek a letéteményesei nem az egyes egyetemek, hanem a tudományágak teljes tudósközösségei. Így, ha az autonómiára hivatkozva ezektől elszakadnak az egyes egyetemi karok, bezárkózva a beltenyészetbe és az „egyetemi bárói”, „akadémiai bárói” rendszerbe, akkor ez az autonómiával való visszaélést jelent.
- [71] A tudósközösségekhez visszakötést pedig az idézettségi mutatókhoz kötés valósít meg, és professzornak csak egy magas idézettségi mutatót elért egyetemi oktató alkalmas, illetve dékán, rektor, rektorhelyettes csak ilyen professzor lehet. A hazai egyetemi-tudományos szférában már létezik az idézettségi mutatók közhitelű nyilvántartása az utóbbi

években a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) kezelésében (ez a Magyar Tudományos Művek Tára, a továbbiakban: MTMT), csak éppen semmilyen szerepe nincs a társadalomtudományi és jogi egyetemeken, illetve a művészeti felsőoktatásban. Ezen kell változtatni, mert addig nem lehet az egyetemi beltenyészeti és lobbirendszert, illetve a politikai táborokhoz kötődést megszüntetni, amíg ez a reform nem megy végbe, és az egyetemeket, illetve az MTA-t nem kötik vissza a tudósközösségek egészéhez a mai kooptálási rendszer helyett.

- [72] A fenti elemzést szem előtt tartva azt lehet mondani, hogy a jelenlegi változtatás és egyetemi reform az alapítványi egyetem modellje felé a beltenyészeti egyetemi gárdáktól való elválasztásban kifejezetten üdvözlendő, de nem elégséges. Emellett még létre kellene hozni általában a hazai egyetemi rendszer egészében egy felsőoktatási törvényi módosítással az alkotmányosság érdekében, hogy az egyetemi docensi és egyetemi tanári kinevezéshez elengedhetetlen az MTA által működtetett nyilvántartás, az MTMT citációs indexének egy magasabb mutatója, és dékán, rektor, rektorhelyettes csak egyetemi tanárokból nevezhető ki. Az Alaptörvény X. cikkében foglalt tudományos kutatás szabadsága csak ilyen egyetemi intézményrendszer mellett biztosítható, és ezek szinte teljes hiánya felelős az itthoni társadalomtudományi és művészeti egyetemek, egyetemi karok átpolitizáltságáért, és sokszor a minimális tudományos teljesítményért az idézettségi mutatók szintjén is. De nem jobb a helyzet a jogi karok egy sor részlegénél sem.
- [73] Ha az Alkotmánybíróság a fent jelzett kiegészítést az Alaptörvény X. cikkének érvényesülésének érdekében mint alkotmányos mulasztást előírta volna a mostani ügy kapcsán, jelezve a mostani módosítás és egyetemi reform helyes irányát, de féloldalasságát, akkor nagyot léptünk volna előre a tudomány és a tudományegyetemek alkotmányosságának megteremtése felé. Ennek elmaradása miatt nem tudtam támogatni a mostani többségi határozatot, de legalább ehhez csatoltan e különvéleményben megjelenhetnek ezek a problémák is.

Budapest, 2021. június 8.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1391/2021. (VI. 22.) Korm. határozata

a „Déli összekötő vasúti Duna-híd korszerűsítése” tárgyú, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz által társfinanszírozott projekt megvalósításával összefüggésben felmerült költségnövekménnyel kapcsolatos intézkedésekről szóló 1441/2019. (VII. 26.) Korm. határozat módosításáról

1. A „Déli összekötő vasúti Duna-híd korszerűsítése” tárgyú, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz által társfinanszírozott projekt megvalósításával összefüggésben felmerült költségnövekménnyel kapcsolatos intézkedésekről szóló 1441/2019. (VII. 26.) Korm. határozat 1. melléklete helyébe az 1. melléklet, 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1391/2021. (VI. 22.) Korm. határozathoz

„1. melléklet az 1441/2019. (VII. 26.) Korm. határozathoz

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1.	Kapcsolódó program megnevezése	Projekt megnevezése	Kedvezményezett	Végrehajtó szerv	A projekt tervezett költsége (nettó, forint)	A projekt tervezett összköltsége (bruttó, forint)	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz révén finanszírozott támogatás összege (bruttó, forint)	Hazai költségvetési támogatás tervezett összege (bruttó, forint)	A projekt tervezett költsége (nettó, forint)	A projekt tervezett összköltsége (bruttó, forint)	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz révén finanszírozott támogatás összege (bruttó, forint)	Hazai költségvetési támogatás tervezett összege (bruttó forint)	A projekt tervezett költsége (nettó, forint)	A projekt tervezett összköltsége (bruttó, forint)	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz révén finanszírozott támogatás összege (bruttó, forint)	Hazai költségvetési támogatás tervezett összege (bruttó, forint)	A projekt rövid bemutatása
2.	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	Déli összekötő vasúti Duna-híd felújítása	Magyar Állam	NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.	37 953 908 484	48 163 663 894	30 429 999 624	17 733 664 270	300 000 000	381 000 000	0	381 000 000	38 253 908 484	48 544 663 894	30 429 999 624	18 114 664 270	A korszerűsítés keretében kerül sor a Déli összekötő vasúti Duna-híd felújítására és a kapacitásbővítéshez későbbiekben felhasználható harmadik hídszerkezet megépítésére a forgalom folyamatos fenntartása mellett.

2. melléklet az 1391/2021. (VI. 22.) Korm. határozathoz

„2. melléklet az 1441/2019. (VII. 26.) Korm. határozathoz

A központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott Uniós fejlesztések fejezetből biztosított forrás (bruttó, forint)

	A	B	C	D
1.	Év	Összesen	Végrehajtó szervnél felmerülő költségek	Kedvezményezettél felmerülő költségek
2.	2017	4 539 136 955	4 539 136 955	–
3.	2018	18 542 000	18 542 000	–
4.	2019	11 085 190 968	11 075 540 968	9 650 000
5.	2020	7 277 131 586	7 270 336 586	6 795 000
6.	2021	14 098 085 943	14 091 290 943	6 795 000
7.	2022	11 488 281 442	11 481 486 442	6 795 000
8.	2023	38 295 000	31 500 000	6 795 000
9.	Összesen	48 544 663 894	48 507 833 894	36 830 000

”

A Kormány 1392/2021. (VI. 22.) Korm. határozata az egyes önkormányzati fenntartású színházak közös működtetéséről szóló 1150/2020. (IV. 10.) Korm. határozat módosításáról

1. A Kormány a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának a Szolnoki Szigligeti Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: Színház) közös működtetése meghosszabbítása tárgyában az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: Emtv.) 16. § (4) bekezdése szerint benyújtott kérelmét megvizsgálta, és az Emtv. 16. § (5) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva egyetért a Színház közös működtetésének 2026. december 31. napjáig történő meghosszabbításával.
2. Az egyes önkormányzati fenntartású színházak közös működtetéséről szóló 1150/2020. (IV. 10.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat 13. sorában a „2021. június 30.” szövegrész helyébe a „2026. december 31.” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A miniszterelnök 33/2021. (VI. 22.) ME határozata
helyettes államtitkár kinevezéséről**

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 234. § (1) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva, az innovációért és technológiáért felelős miniszter javaslatára

dr. Zöld-Nagy Viktóriát

– 2021. június 21-ei hatállyal –

az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkárává

kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.